

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาคือความเป็นไปได้ในการลงทุนผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีเชิงการค้า กรณีศึกษา ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การศึกษาคือความเป็นไปได้ของโครงการด้านตลาด
2. การศึกษาคือความเป็นไปได้ของโครงการด้านเทคนิค
3. การศึกษาคือความเป็นไปได้ของโครงการด้านการจัดการ
4. การศึกษาคือความเป็นไปได้ของโครงการด้านการเงิน

1. การศึกษาคือความเป็นไปได้ของโครงการด้านตลาด

การศึกษาคือความเป็นไปได้ของโครงการด้านตลาดจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้ ข้อมูลปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่างต่างๆ ขนาดของตลาด แนวโน้มของตลาด และส่วนครองตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่างๆ

1.1.1 สมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ สถานภาพ สมรส อายุ การศึกษา อาชีพหลัก รายได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 40)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	37	92.50
หญิง	3	7.50
สถานภาพสมรส		
โสด	8	20.00
สมรส	30	75.00
หย่า/หม้าย/แยกกันอยู่	2	5.00
อายุ		
20-30 ปี	5	12.50
31-40 ปี	9	22.50
41-50 ปี	7	17.50
51-60 ปี	16	40.00
60 ปีขึ้นไป	3	7.50
การศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	1	2.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3	7.50
อนุปริญญา/ปวท./ปวส.	4	10.00
ปริญญาตรี	26	65.00
ปริญญาโท	6	15.00
อาชีพหลัก		
เกษตรกร	5	12.50
ค้าขาย	2	5.00
รับจ้าง/พนักงานบริษัท	9	22.50
รับราชการ	6	15.00
ธุรกิจส่วนตัว	18	45.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 40)	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3	7.50
10,000 - 30,000 บาท	17	42.50
30,001 - 50,000 บาท	11	27.25
50,001 - 70,000 บาท	3	7.50
70,001 - 100,000 บาท	5	12.50
มากกว่า 100,000 บาท	1	2.50

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ เพศชาย มากกว่าเพศหญิง สถานภาพสมรสแล้วมากที่สุด รองลงมาเป็นโสด อายุช่วง 51-60 ปี มากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 31-40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือปริญญาโท ประกอบธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาคือพนักงานบริษัท รายได้ 10,000-30,000 บาทต่อเดือน มากที่สุด รองลงมาคือ รายได้ 30,001-50,000 บาทต่อเดือน

2) การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกชมรม กล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย จำนวน 40 ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.2 – ตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีของกลุ่มตัวอย่าง สมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย

รายการ	จำนวน (n = 40)	ร้อยละ
เหตุผลที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารี		
เพื่อเป็นงานอดิเรก	19	47.50
เพื่อเป็นงานอดิเรกและจำหน่าย	21	52.50

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n = 40)	ร้อยละ
กล้วยไม้รองเท้านารีที่ปลูกเลี้ยง		
พันธุ์แท้	29	72.50
พันธุ์ลูกผสม	8	20.00
ทั้งพันธุ์แท้และลูกผสม	2	5.00
ไม่ระบุ	1	2.50
จำนวนที่ปลูก (ต้น)		
1-100 ต้น	15	37.50
101 -1,000 ต้น	14	64.00
2,000 ต้น	1	2.50
20,000 ต้น	2	5.00
40,000 ต้น	1	2.50
50,000 ต้น	1	2.50
ไม่ระบุ	6	15.00
การปลูกกล้วยไม้รองเท้านารี		
พืชหลัก	21	52.50
พืชรอง	13	32.50
ไม่ระบุ	6	15.00
วิธยายพันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
แยกหน่อ	31	77.50
การเพาะเมล็ดเอง	7	17.50
ส่งเมล็ดให้บริษัทเอกชนเพาะ	20	50.00
สาเหตุที่ตัดสินใจปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ราคาเหมาะสม	5	12.50
พื้นที่เหมาะสมในการปลูก	8	20.00
ความสวยงามของดอก	29	72.50
อื่นๆ	5	12.50

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n = 40)	ร้อยละ
แหล่งที่ได้กล้วยไม้รองเท้านารี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จากป่า	11	27.50
ซื้อจากร้านขายต้นไม้	22	55.00
แยกหน่อ	15	37.50
อื่นๆ คือ จากงานประกวดกล้วยไม้	16	40.00
ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกเลี้ยง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
โรคและแมลง	26	65.00
ปัญหาเรื่องน้ำ	4	10.00
ปัญหาการเปลี่ยนแปลงดินฟ้าอากาศ	15	37.50
ปัญหาเรื่องเงินทุน	10	25.00
อื่นๆ	5	12.50
สถานที่ที่ชอบซื้อกล้วยไม้รองเท้านารี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ตลาดนัดจตุจักร	11	27.50
ตลาดนัดสนามหลวง 2	2	5.00
ร้านขายต้นไม้ทั่วไป	13	32.50
สั่งทางอินเทอร์เน็ต	10	25.00
งานประกวดกล้วยไม้	16	40.00
สาเหตุที่ชอบกล้วยไม้รองเท้านารีจากแหล่งดังกล่าว		
ราคาถูกกว่า	11	27.50
สถานที่สะดวก	3	7.50
รู้จักผู้ขาย	14	35.00
พ่อแม่พันธุ์และการประกวด	12	30.00
ระดับกลิ่นกล้วยไม้รองเท้านารีที่นิยมซื้อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่ขจัด	23	57.50
ไม่ฉุน	8	20.00
ไม่รุนแรง	19	47.50
ไม่ออกดอก	10	25.00

จากตารางที่ 4.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารี เพื่อเป็นงานอดิเรกและจำหน่าย รองลงมาคือปลูกเลี้ยงเป็นงานอดิเรกเพียงอย่างเดียว ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้มากที่สุด จำนวนที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 1-100 ต้น รองลงมาคือ 101-1,000 ต้น ส่วนใหญ่ปลูกกล้วยไม้รองเท้านารีเป็นพืชหลัก

ผู้ปลูกเลี้ยงส่วนใหญ่ตัดสินใจปลูกกล้วยไม้รองเท้านารี เพราะความสวยงามของดอกแหล่งที่ได้กล้วยไม้รองเท้านารีคือซื้อจากร้านขายต้นไม้มากที่สุด รองลงมาซื้อจากงานประกวดกล้วยไม้ วิธีการขยายพันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีส่วนใหญ่แยกหน่อ รองลงมาคือส่งเมล็ดเพาะที่บริษัท ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกเลี้ยงคือ โรคและแมลงมากที่สุด รองลงมาคือการเปลี่ยนแปลงของดินฟ้าอากาศ สถานที่ที่ชอบซื้อกล้วยไม้คือ งานประกวดกล้วยไม้มากที่สุด รองลงมาคือร้านขายต้นไม้ทั่วไป กล้วยไม้รองเท้านารีที่นิยมซื้อมากที่สุดคือ ระยะเวลาไม้วาด ระยะเวลาไม้วุ้น ระยะเวลาไม้ออกดอก และระยะเวลาไม้น้ำ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยระยะเวลาที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารี

รายการ	ค่าเฉลี่ย(ปี)	ต่ำสุด(ปี)	สูงสุด(ปี)
ระยะเวลาที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารี	8.72	1	40

จากตารางที่ 4.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ระยะเวลาที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเฉลี่ย 8.72 ปี ระยะเวลาที่ปลูกเลี้ยงน้อยที่สุดคือ 1 ปี และปลูกเลี้ยงนานที่สุดคือ 40 ปี

ตารางที่ 4.4 ชนิดพันธุ์และปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีเพื่อปลูกเลี้ยง

รายการ	จำนวนคะแนนที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม
ชนิดกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่ปลูกเลี้ยง ¹⁾	
กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง	174
กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่	134
กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล	146

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคะแนนที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม
ปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจซื้อกล้วยไม้รองเท้านารี ²⁾	
ราคา	162
ฟอร์มดอกและต้น	209
ประวัติของต้นพ่อแม่พันธุ์	160

หมายเหตุ ¹⁾ จำนวนคะแนนชนิดพันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่ปลูกเลี้ยงได้จากการจัดอันดับของผู้ตอบแบบสอบถาม อันดับ 1 จำนวน 7 คะแนน อันดับ 2 จำนวน 6 คะแนน และอันดับ 3 จำนวน 5 คะแนน
²⁾ จำนวนคะแนนปัจจัยที่ผู้ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีได้จากการจัดอันดับของผู้ตอบแบบสอบถาม อันดับ 1 จำนวน 5 คะแนน อันดับ 2 จำนวน 4 คะแนน และอันดับ 3 จำนวน 3 คะแนน

จากตารางที่ 4.4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ชนิดกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามนิยมปลูกเลี้ยงมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรง กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล และกล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ ปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ฟอร์มดอกและต้น ราคา ประวัติของต้นพ่อแม่พันธุ์

ตารางที่ 4.5 ราคากล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆที่ผู้ปลูกเลี้ยงต้องการซื้อ

รายการ	ค่าเฉลี่ย (บาท/ต้น)	ต่ำสุด (บาท/ต้น)	สูงสุด (บาท/ต้น)
ระยะไม่วาด	25.50	10	150
ระยะไม้นิ้ว	112.50	50	1,000
ระยะไม่วุ้น	305.50	100	2,500
ระยะไม้ออกดอก	705.50	150	20,000

จากตารางที่ 4.5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการซื้อต้นกล้วยไม้รองเท้านารีระยะไม่วาดราคาเฉลี่ย 25.50 บาทต่อต้น ระยะไม้นิ้วราคาเฉลี่ย 112.50 บาทต่อต้น ระยะไม่วุ้นราคาเฉลี่ย 305.50 บาทต่อต้น

ระยะออกดอก 705.50 บาทต่อต้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ระบุราคา เนื่องจากต้องการดูแลฟาร์มดอกและต้นและประวัติพ่อแม่พันธุ์ก่อน

3) ข้อมูลเกี่ยวกับการจำหน่าย กล้วยไม้รองเท้านารี ของกลุ่มตัวอย่าง สมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย ที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเพื่อเป็นงานอดิเรกและจำหน่าย จำนวน 21 ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.6 – ตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.6 การจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี

รายการ	จำนวน (n=21)	ร้อยละ
ระยะเวลาการจำหน่าย		
1-5 ปี	11	52.39
6-10 ปี	6	28.57
11-15 ปี	2	9.52
21-25 ปี	2	9.52
รูปแบบการจำหน่าย		
เปิดร้านขายต้นไม้	2	9.52
จำหน่ายทางอินเทอร์เน็ต	5	23.81
จำหน่ายที่บ้านเฉพาะกลุ่มที่สนใจ	14	66.67
กล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่ายได้มากที่สุด		
พันธุ์แท้	18	85.71
พันธุ์ลูกผสม	2	9.53
ไม่ระบุ	1	4.76
วิธีจัดส่งกล้วยไม้ให้ลูกค้า		
รถไฟ	2	9.52
รถทัวร์	9	42.86
ไปรษณีย์	4	19.05
เครื่องบิน	2	9.52
ไม่มีการจัดส่ง	4	19.05

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=21)	ร้อยละ
แหล่งที่มาของกล้วยไม้รองเท้านารี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จากป่า	5	23.81
ซื้อไม้ขวด	17	80.95
แยกหน่อ	16	76.19
นำเมล็ดส่งเพาะที่บริษัท	19	90.48
สาเหตุที่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีชนิดนั้นมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ดอกสวยงาม	16	76.19
เลี้ยงง่าย	7	33.33
มีดอกตลอดปี	4	19.05
ปัญหาโรคและแมลงน้อย	2	9.52
ต้นสมบูรณ์/คุณภาพต้น	5	23.81
กล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆ ที่นิยมซื้อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ไม้ขวด	9	42.86
ไม้เนื้อ	6	28.57
ไม้รุ่น	7	33.33
ไม้ออกดอก	5	23.81

จากตารางที่ 4.6 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีมาเป็นระยะเวลา 1-5 ปี รูปแบบการจำหน่ายส่วนใหญ่เป็นการจำหน่ายที่บ้านให้แก่กลุ่มที่สนใจ กล้วยไม้ที่จำหน่ายส่วนใหญ่เป็นกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ ใช้วิธีการจัดส่งทางรถทัวร์มากที่สุด แหล่งที่มาของกล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่ายคือนำฝักกล้วยไม้รองเท้านารีส่งเพาะตามบริษัทเอกชน รองลงมาคือซื้อไม้ขวดมาปลูกเลี้ยงและจำหน่าย สาเหตุที่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีได้มากเนื่องจากดอกสวยงาม กล้วยไม้รองเท้านารีที่ถูกค่านิยมซื้อคือ ระยะไม้ขวด ระยะไม้รุ่น ระยะไม้เนื้อ และระยะไม้ออกดอก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ชนิดพันธุ์และปัจจัยที่มีผลต่อการจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี

รายการ	จำนวนคะแนนที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม
ชนิดกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่จำหน่าย ³⁾	
กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง	122
กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่	39
กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล	79
ปัจจัยที่มีผลต่อการจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี ⁴⁾	
ราคา	85
ฟอร์มดอกและต้น	83
พันธุ์/ประวัติของต้นพ่อแม่พันธุ์	69

- หมายเหตุ
- ¹⁾ จำนวนคะแนนชนิดพันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่จำหน่ายได้จากการจัดอันดับของผู้ตอบแบบสอบถาม อันดับ 1 จำนวน 7 คะแนน อันดับ 2 จำนวน 6 คะแนน และอันดับ 3 จำนวน 5 คะแนน
 - ²⁾ จำนวนคะแนนปัจจัยที่ผู้ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีได้จากการจัดอันดับของผู้ตอบแบบสอบถาม อันดับ 1 จำนวน 5 คะแนน อันดับ 2 จำนวน 4 คะแนน และอันดับ 3 จำนวน 3 คะแนน

จากตารางที่ 4.7 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ชนิดกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามจำหน่ายได้มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล และกล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ ปัจจัยที่มีผลต่อการจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ราคา ฟอร์มดอกและต้นพันธุ์/ประวัติของต้นพ่อแม่พันธุ์

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยจำนวนกล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่ายได้ต่อเดือน

รายการ	ค่าเฉลี่ย(ต้น/เดือน)	ต่ำสุด (ต้น)	สูงสุด(ต้น)
จำนวนกล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่าย	503	5	10,000

จากตารางที่ 4.8 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามจำหน่ายต้นกล้วยไม้รองเท้านารีได้เฉลี่ย 503 ต้นต่อเดือน มีผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีสูงสุด 10,000 ต้นต่อเดือน และมีผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีได้ต่ำสุดคือ 5 ต้นต่อเดือน

ตารางที่ 4.9 ราคากล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆที่ต้องการซื้อเพื่อจำหน่าย

รายการ	ค่าเฉลี่ย (บาท/ต้น)	ต่ำสุด (บาท/ต้น)	สูงสุด (บาท/ต้น)
ระยะไม่วาด	34.29	10	100
ระยะไม้นี้ว	128.57	80	500
ระยะไม่วุ้น	203.33	100	1,000
ระยะไม้ออกดอก	207.14	150	2,000

จากตารางที่ 4.9 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีเพื่อนำไปจำหน่าย ระยะไม่วาด ราคาเฉลี่ย 34.29 บาท/ต้น ระยะไม้นี้วราคาเฉลี่ย 128.57 บาท/ต้น ระยะไม่วุ้นราคาเฉลี่ย 203.33 บาท/ต้น ระยะไม้ออกดอกราคาเฉลี่ย 207.14 บาท/ต้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งไม่ระบุราคาที่ต้องการซื้อ เพราะขอดูฟอร์มดอกและต้น และพันธุ์/ประวัติพ่อแม่พันธุ์

4) ความต้องการซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ฯ ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ความต้องการซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (n=40)	ร้อยละ
ถ้าศูนย์ฯผลิตกล้วยไม้รองเท้านารี		
ซื้อ	19	47.60
ไม่ซื้อ	9	22.50
อื่นๆ คุณต้นพ่อแม่พันธุ์ก่อน	9	22.50
ไม่ระบุ	3	7.50
วิธีการซื้อจากศูนย์ฯ		
ไปรับเอง	13	32.50
ไปรษณีย์	10	25.00
รถทัวร์	1	2.50
ไปรษณีย์หรือรถทัวร์	3	7.50
ไม่ระบุ	13	32.50
วิธีรับข่าวสารจากศูนย์ฯ		
อินเทอร์เน็ต	12	30.00
จดหมายข่าว	6	15.00
ไปด้วยตนเอง	1	2.50
อินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์	6	15.00
อินเทอร์เน็ต จดหมายข่าวและไปด้วยตนเอง	1	2.50
อินเทอร์เน็ตและจดหมายข่าว	2	5.00
ไม่ระบุ	12	30.00

จากตารางที่ 4.10 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการซื้อต้นกล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ฯ
วิธีการซื้อคือ ไปรับเองที่ศูนย์ฯมากที่สุด รองลงมาคือจัดส่งทางไปรษณีย์ และต้องการรับข่าวสาร
จากศูนย์ฯ ทางอินเทอร์เน็ตมากที่สุด

1.1.2 ผู้จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไปและผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี กลุ่มตัวอย่าง

รวม 16 ราย

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ข้อมูลทั่วไปของผู้จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไปและผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี

รายการ	จำนวน (n=16)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	9	56.25
หญิง	5	31.25
ไม่ระบุ	2	12.50
สถานภาพสมรส		
โสด	5	31.25
สมรส	9	56.25
ไม่ระบุ	2	12.50
อายุ		
20-30 ปี	6	37.50
31-40 ปี	2	12.50
41-50 ปี	2	12.50
51-60 ปี	2	12.50
ไม่ระบุ	4	25.00
การศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 6	1	6.25
มัธยมศึกษาตอนต้น	2	12.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	2	12.50
อนุปริญญา/ปวท./ปวศ.	4	25.00
ปริญญาตรี	4	25.00
ไม่ระบุ	3	18.75

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=16)	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
เกษตรกรรม	2	12.50
ค้าขาย	8	50.00
ธุรกิจส่วนตัว	4	25.00
ไม่ระบุ	2	12.50
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	1	6.25
10,000-30,000 บาท	6	37.50
30,001-50,000 บาท	2	12.50
50,001-70,000 บาท	3	18.75
มากกว่า 100,000 บาท	1	6.25
ไม่ระบุ	3	18.75
ชนิดกล้วยไม้ที่จำหน่าย		
กล้วยไม้ทั่วไป	9	56.25
กล้วยไม้ทั่วไปและกล้วยไม้รองเท้านารี	6	37.50
ไม่ระบุ	1	6.25

จากตารางที่ 4.11 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพสมรสแล้วมากที่สุด ส่วนใหญ่ช่วงอายุ 20-30 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรีและอนุปริญญา/ปวท./ปวส. ประกอบอาชีพค้าขายมากที่สุด รองลงมาคือทำธุรกิจส่วนตัว รายได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 10,000-30,000 บาท/เดือน ผู้จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไปที่ไม่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี 9 ราย ผู้จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไปและจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี 6 ราย

2) ข้อมูลการจำหน่ายของกลุ่มตัวอย่างที่จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไปจำนวน 9 ราย
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ข้อมูลการจำหน่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไป (n=9)		
เคยจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี	5	55.56
ไม่เคยจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี	4	44.44
สาเหตุที่เลิกจำหน่าย (n=5)		
ราคาสูง	1	20.00
ไม่มีกล้วยไม้จำหน่ายและราคาสูง	1	20.00
ราคาสูงและลูกค้าไม่นิยมซื้อ	3	60.00

จากตารางที่ 4.12 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
ผู้ที่จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไป เป็นผู้ที่เคยจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี 5 ราย และไม่เคยจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี 4 ราย ผู้ที่เคยจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี สาเหตุที่เลิกจำหน่ายเนื่องจากราคาสูงและลูกค้าไม่นิยมซื้อมากที่สุด

3) ข้อมูลการจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีของผู้ตอบแบบสอบถามที่จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไปและกล้วยไม้รองเท้านารี จำนวน 6 ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.13 – 4.18

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยระยะเวลาที่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ค่าเฉลี่ย (ปี)	ต่ำสุด (ปี)	สูงสุด (ปี)
ระยะเวลาที่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี	8.17	7	10

จากตารางที่ 4.13 ผู้ตอบแบบสอบถามจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีมานานเฉลี่ย 8.17 ปี มีผู้ที่จำหน่ายระยะเวลาน้อยที่สุดคือ 7 ปี และผู้ที่จำหน่ายเป็นระยะเวลายาวที่สุดคือ 10 ปี

ตารางที่ 4.14 การจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (n=6)	ร้อยละ
ชนิดที่จำหน่าย		
กล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้	3	50.00
กล้วยไม้รองเท้านารีลูกผสม	3	50.00
การจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี		
พืชราก	1	16.67
พืชรอง	5	83.33
กล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆที่ถูกคำนิยมซื้อ		
ไม้นี้	2	33.33
ไม้ออกดอก	4	66.67

จากตารางที่ 4.14 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามที่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ และกล้วยไม้รองเท้านารีลูกผสมในสัดส่วนที่เท่ากัน ส่วนใหญ่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีเป็นพืชรอง กล้วยไม้รองเท้านารีระยะที่ถูกคำนิยมซื้อคือระยะไม้ออกดอกมากที่สุด

ตารางที่ 4.15 แหล่งที่มา สาเหตุที่จำหน่าย และวิธีการจัดส่ง ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี

รายการ	จำนวน (n=6)	ร้อยละ
แหล่งที่ได้ต้นกล้วยไม้รองเท้านารีมาจำหน่าย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จากป่า	2	33.33
ซื้อไม้หวด	4	66.67
แยกหน่อ	6	100.00
นำเมล็ดส่งเพาะที่บริษัท	6	100.00

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=6)	ร้อยละ
สาเหตุที่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ดอกสวยงาม	4	66.67
เลี้ยงง่าย	4	66.67
ออกดอกตลอดปี	3	50.00
ปัญหาโรคและแมลงน้อย	1	16.67
ต้นสมบูรณ์ /คุณภาพต้น	1	16.67
วิธีจัดส่งกล้วยไม้ให้ลูกค้า		
รถไฟ	1	16.67
รถทัวร์	2	33.33
ไปรษณีย์	3	50.00

จากตารางที่ 4.15 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามที่จำหน่ายต้นกล้วยไม้รองเท้านารี โดยได้ต้นกล้วยไม้รองเท้านารีมาจากการแยกหน่อ และส่งผักกล้วยไม้ให้บริษัทเอกชนเพาะเมล็ด สาเหตุที่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี ส่วนใหญ่เนื่องจากดอกสวยงามและเลี้ยงง่าย วิธีการจัดส่งต้นกล้วยไม้รองเท้านารีส่วนใหญ่ส่งทางไปรษณีย์

ตารางที่ 4.16 ข้อมูลชนิดและปัจจัยที่ทำให้ผู้ซื้อตัดสินใจซื้อกล้วยไม้รองเท้านารี

รายการ	จำนวนคะแนนที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม
ชนิดกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่จำหน่าย ^{๕)}	
กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง	28
กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่	34
กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล	25

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคะแนนที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม
ปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจซื้อกล้วยไม้รองเท้านารี ⁶⁾	
ราคา	23
ฟอร์มดอกและต้น	27
พันธุ์/ประวัติของต้นพ่อแม่พันธุ์	10

- หมายเหตุ ⁵⁾ จำนวนคะแนนชนิดพันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่จำหน่ายได้จากการจัดอันดับของผู้ตอบแบบสอบถาม อันดับ 1 จำนวน 7 คะแนน อันดับ 2 จำนวน 6 คะแนน และอันดับ 3 จำนวน 5 คะแนน
- ⁶⁾ จำนวนคะแนนปัจจัยที่ผู้ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีได้จากการจัดอันดับของผู้ตอบแบบสอบถาม อันดับ 1 จำนวน 5 คะแนน อันดับ 2 จำนวน 4 คะแนน และอันดับ 3 จำนวน 3 คะแนน

จากตารางที่ 4.16 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ชนิดกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามจำหน่ายได้มากเรียงตามลำดับคือ กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล ปัจจัยที่ทำให้ผู้ซื้อซื้อกล้วยไม้รองเท้านารี คือ ฟอร์มดอกและต้น รองลงมาคือราคา และประวัติพ่อแม่พันธุ์ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 จำนวนต้นกล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่ายในรูปแบบต่างๆ

รายการ	ค่าเฉลี่ย(ต้น/เดือน)	ต่ำสุด(ต้น/เดือน)	สูงสุด(ต้น/เดือน)
จำนวนกล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่ายตามตลาดนัด	1,133	400	2,000
จำนวนกล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่ายทางอินเทอร์เน็ต	2,000	-	-
จำนวนกล้วยไม้รองเท้านารีที่ส่งขายต่างประเทศ	7,000	4,000	10,000
จำนวนกล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่ายตามงานเกษตรแฟร์	666	500	1,000
รวม	10,799	-	-

จากตารางที่ 4.17 ผู้ตอบแบบสอบถามจำหน่ายต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีส่งต่างประเทศมากที่สุด เฉลี่ย 7,000 ต้นต่อเดือน รองลงมาคือ ขายทางอินเทอร์เน็ตและตลาดนัด

ตารางที่ 4.18 ราคากล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆที่ต้องการซื้อเพื่อจำหน่าย

รายการ	ค่าเฉลี่ย(ต้น/เดือน)	ต่ำสุด(ต้น/เดือน)	สูงสุด(ต้น/เดือน)
ระยะไม่วอด	16.67	5	25
ระยะไม่นัว	141.67	25	200
ระยะไม่วุ่น	200	50	350
ระยะไม้ออกดอก	290	80	500

จากตารางที่ 4.18 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการซื้อต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆ ราคดังนี้ ระยะไม่วอด ราคาเฉลี่ย 16.67 บาท/ต้น ระยะไม่นัว ราคาเฉลี่ย 141.67 บาท/ต้น ระยะไม่วุ่น ราคาเฉลี่ย 200 บาท/ต้น ระยะออกดอก ราคาเฉลี่ย 290 บาท/ต้น

4) ความต้องการซื้อต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ฯ ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไปและผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ความต้องการซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ฯ ของกลุ่มตัวอย่าง

ราคา	จำนวน(n=16)	ร้อยละ
ถ้าศูนย์ฯผลิตกล้วยไม้รองเท้านารี		
ซื้อ	4	25.00
ไม่ซื้อ	5	31.25
ไม่ระบุ	7	43.75
วิธีการซื้อจากศูนย์ฯ		
ไปรับเอง	2	12.50
ไปรษณีย์	3	18.75
รถทัวร์	3	18.75
ไม่ระบุ	8	50.00

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ราคา	จำนวน(n=16)	ร้อยละ
วิธีรับข่าวสารจากศูนย์ฯ		
อินเทอร์เน็ต	4	25.00
โทรศัพท์	2	12.50
จดหมายข่าว	1	6.25
ไม่ระบุ	9	56.25

จากตารางที่ 4.19 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

หากศูนย์ฯผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีเพื่อจำหน่ายมีผู้ต้องการซื้อจากศูนย์ฯ ร้อยละ 25.00
 วิธีการรับสินค้าจากศูนย์ฯ ส่วนใหญ่ส่งทางไปรษณีย์หรือรถทัวร์ วิธีการรับข่าวสารจากศูนย์ฯ
 ส่วนใหญ่รับข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต

1.1.3 ผู้ที่ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ฯ ในโครงการวิจัยการเพาะเมล็ด กล้วยไม้รองเท้านารีในสภาพปลอดเชื้อ

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 25 ราย ผลการวิเคราะห์
 ข้อมูลดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ราคา	จำนวน(n=25)	ร้อยละ
สถานะ		
เพศชาย	16	64.00
เพศหญิง	5	20.00
ชุมชน	2	8.00
หน่วยงานของรัฐ	2	8.00
ภูมิลำเนา		
ภาคเหนือ	1	4.00
ภาคกลาง	14	56.00
ภาคตะวันออก	1	4.00
ภาคใต้	9	36.00

จากตารางที่ 4.20 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้ซื้อต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีจากโครงการวิจัยฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ผู้ซื้อส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง

2) การซื้อต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ฯ ของผู้ตอบแบบสอบถาม
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.21 – ตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.21 วัตถุประสงค์ของการซื้อและวิธีการขนส่งกล้วยไม้รองเท้านารี

ราคา	จำนวน(n=25)	ร้อยละ
วัตถุประสงค์ของการซื้อ		
ปลูกเลี้ยงเป็นงานอดิเรก	9	36.00
ปลูกเลี้ยงไว้ขาย	6	24.00
สะสมพันธุ์	5	20.00
ทดลองทางวิชาการ	3	12.00
ชุมชนปลูกเลี้ยงเพื่อขาย	2	8.00
วิธีการซื้อจากศูนย์ฯ		
ไปรับเอง	10	40.00
ไปรษณีย์	13	52.00
เครื่องบิน	1	4.00
รถไฟ	1	4.00

จากตารางที่ 4.21 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการซื้อเพื่อปลูกเลี้ยงเป็นงานอดิเรก รองลงมาเพื่อปลูกเลี้ยงไว้ขาย ส่วนใหญ่ใช้วิธีการขนส่งทางไปรษณีย์ รองลงมาไปรับเองที่ศูนย์ฯ

ตารางที่ 4.22 ชนิดและระยะต่างๆของกล้วยไม้รองเท้านารีที่ผู้ตอบแบบสอบถามซื้อจากศูนย์ฯ

ราคา	จำนวน(n=25)	ร้อยละ
กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง		
ซื้อไม้เนื้อ	12	48.00
ซื้อไม้รุ่น	11	44.00
ไม่ซื้อ	2	8.00
กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่		
ซื้อไม้เนื้อ	12	48.00
ซื้อไม้รุ่น	11	44.00
ไม่ซื้อ	2	8.00
กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล		
ซื้อไม้เนื้อ	10	40.00
ซื้อไม้รุ่น	10	40.00
ไม่ซื้อ	5	20.00
กล้วยไม้รองเท้านารีขาวชุมพร		
ซื้อไม้เนื้อ	8	32.00
ซื้อไม้รุ่น	10	40.00
ไม่ซื้อ	7	28.00
กล้วยไม้รองเท้านารีช่องอ่างทอง		
ซื้อไม้เนื้อ	9	36.00
ซื้อไม้รุ่น	10	40.00
ไม่ซื้อ	6	24.00
กล้วยไม้รองเท้านารีคางกบใต้		
ซื้อไม้เนื้อ	2	8.00
ซื้อไม้รุ่น	10	40.00
ไม่ซื้อ	13	52.00
กล้วยไม้รองเท้านารีม่วงสงขลา		
ซื้อไม้เนื้อ	1	4.00
ซื้อไม้รุ่น	5	20.00
ไม่ซื้อ	19	76.00

จากตารางที่ 4.22 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

กล้วยไม้รองเท้านารีที่ชื่อมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ

- 1) กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ และกล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง เท่ากัน
- 2) กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล
- 3) กล้วยไม้รองเท้านารีช่องอ่างทอง
- 4) กล้วยไม้รองเท้านารีขาวชุมพร
- 5) กล้วยไม้รองเท้านารีคางกบใต้
- 6) กล้วยไม้รองเท้านารีม่วงสงขลา

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1. สมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย

จากแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีช่วงอายุ 51-60 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีรายได้ 10,000-30,000 บาทต่อเดือน สาเหตุส่วนใหญ่ที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเนื่องจากความสวยงามของดอก ระยะเวลาปลูกเลี้ยงเฉลี่ย 8.72 ปี และปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเป็นพืชหลัก จำนวนที่ปลูกเลี้ยงอยู่ในช่วง 1-100 ต้น และปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้มากที่สุด

กล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่นิยมปลูกเลี้ยง 3 อันดับแรกคือ 1) กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง 2) กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล 3) กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ สาเหตุที่ตัดสินใจปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์ดังกล่าวคือ ความสวยงามของดอก พันธุ์ที่เหมาะสม และราคาเหมาะสม ตามลำดับ ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกเลี้ยงคือ ปัญหาโรคและแมลงมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพดินฟ้าอากาศ และปัญหาเรื่องเงินทุน

ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกการขยายพันธุ์โดยวิธีแยกหน่อมากที่สุด รองลงมาคือส่งเมล็ดให้บริษัทเอกชนเพาะ และซื้อต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีจากแหล่งต่างๆตามลำดับ คือ 1) ร้านขายต้นไม้ทั่วไป 2) งานประกวดกล้วยไม้ 3) ขอแยกหน่อจากเพื่อน สถานที่ที่ชอบซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีคือ งานประกวดกล้วยไม้มากที่สุด รองลงมาคือร้านขายต้นไม้ทั่วไป สาเหตุที่ซื้อจากแหล่งดังกล่าวเนื่องจากรู้จักผู้ขายมากที่สุด รองลงมาคือทราบประวัติพ่อแม่พันธุ์และราคาถูก ระยะต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีที่นิยมซื้อ ไม้ขวด ไม้รุ่น และ ไม้ออกดอก ตามลำดับ ปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ 1) ฟอรั่มดอกและต้น 2) ราคา 3) ประวัติพ่อแม่พันธุ์

ราคาค้นกล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆที่ผู้ปลูกเลี้ยงต้องการซื้อคือ

- 1) ไม้ขวด ราคาเฉลี่ย 25.50 บาท
- 2) ไม้รุ่น ราคาเฉลี่ย 112.50 บาท

- 3) ไม้รุ่น ราคาเฉลี่ย 305.50 บาท
- 4) ไม้ดอกคอก ราคาเฉลี่ย 705.50 บาท

ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ระบุราคาที่ต้องการซื้อ แต่ขอรูปฟอร์มดอก และต้นพร้อมประวัติพ่อแม่พันธุ์

หากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีเพื่อจำหน่าย ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการซื้อจากศูนย์ฯ มากถึงร้อยละ 47.60 โดยไปรับเองที่ศูนย์ฯ มากที่สุด การรับข่าวสารจากศูนย์ฯ ส่วนใหญ่ขอรับข่าวสารผ่านทางอินเทอร์เน็ต

สมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย จำแนกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเป็นงานอดิเรกเพียงอย่างเดียว และกลุ่มที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเป็นงานอดิเรกและจำหน่ายด้วย

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเป็นงานอดิเรกและจำหน่าย ส่วนใหญ่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีมานาน 1-5 ปี จำนวนต้นกล้วยไม้รองเท้านารีที่ขายได้เฉลี่ย 503 ต้นต่อเดือน โดยมีผู้จำหน่ายได้ต่ำสุดคือ 5 ต้นต่อเดือน และสูงสุดคือ 10,000 ต้นต่อเดือน ในจำนวนนั้นมีกล้วยไม้รองเท้านารีที่มีถิ่นกำเนิดในภาคใต้ ประมาณร้อยละ 50 หรือประมาณ 250 ต้นต่อเดือน รูปแบบการจำหน่ายคือจำหน่ายที่บ้านมากที่สุด และใช้วิธีการจัดส่งทางรถทัวร์

กล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่ายเป็นกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ ร้อยละ 85.71 จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรังได้มากที่สุด รองลงมาคือกล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูลและกล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ ตามลำดับ สาเหตุที่จำหน่ายได้มากที่สุดเนื่องจากมีดอกที่สวยงาม ต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีที่นำมาจำหน่ายได้มาจากการส่งฝากให้บริษัทเอกชนเพาะเมล็ดมากที่สุด รองลงมาคือซื้อไม้ขวดมาปลูกเลี้ยง และแยกหน่อเองที่บ้าน ตามลำดับ

ปัจจัยที่ทำให้ผู้ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยคือ 1) ราคา 2) ฟอร์มดอกและต้น และ 3) พันธุ์/ประวัติพ่อแม่พันธุ์ ระยะต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีที่ถูกค่านิยมซื้อคือ ไม้ขวด ไม้紐 ไม้รุ่น ตามลำดับ

ราคาต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีที่ต้องการซื้อเพื่อนำไปจำหน่ายดังนี้

- 1) ไม้ขวดราคาเฉลี่ย 34.29 บาทต่อต้น
- 2) ไม้紐ราคาเฉลี่ย 128.57 บาทต่อต้น
- 3) ไม้รุ่นราคาเฉลี่ย 203.33 บาทต่อต้น
- 4) ไม้ดอกคอกราคาเฉลี่ย 207.14 บาทต่อต้น

ทั้งนี้ มีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ระบุราคาที่ต้องการซื้อ แต่ขอดูฟอร์มดอก และต้นและประวัติพ่อแม่พันธุ์ก่อน

2. กลุ่มผู้จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไปและผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ช่วงอายุ 20-30 ปี มีสถานภาพสมรสแล้วมากที่สุด มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และอนุปริญญา/ปวท./ปวส. ในสัดส่วนที่เท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มที่จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไป
2. กลุ่มที่จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไปและกล้วยไม้รองเท้านารี

1) กลุ่มที่จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 55.56 เคยจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีและเลิกจำหน่ายเนื่องจากราคาสูงและลูกค้าไม่นิยมซื้อ

2) กลุ่มที่จำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไปและกล้วยไม้รองเท้านารี

ผู้ตอบแบบสอบถามจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีมานานเฉลี่ย 8.17 ปี และส่วนใหญ่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีเป็นพืชรอง จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ และพันธุ์ลูกผสมในสัดส่วนที่เท่ากัน ระยะต้นกล้าที่ถูกค่านิยมซื้อมากที่สุดคือระยะออกดอก รองลงมาคือระยะไม้นี้ว ต้นกล้าที่นำมาจำหน่าย ส่วนใหญ่ได้มาจากการแยกหน่อและส่งปลูกกล้วยไม้เพาะเมล็ดกับบริษัทเอกชน กล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่จำหน่ายได้มากที่สุด 3 อันดับแรกคือ กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล สาเหตุที่จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านาริดังกล่าวได้มากที่สุดคือ ดอกสวยงามและเลี้ยงง่าย

ปัจจัยที่ทำให้ผู้ซื้อซื้อกล้วยไม้รองเท้านารี 3 อันดับแรกคือ ฟอร์มดอก และต้น ราคาและประวัติพ่อแม่พันธุ์ การจัดส่งกล้วยไม้รองเท้านารีให้ลูกค้าใช้วิธีการจัดส่งทางไปรษณีย์มากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1) จำหน่ายต่างประเทศ เฉลี่ย	7,000	ต้นต่อเดือน
2) จำหน่ายทางอินเทอร์เน็ต เฉลี่ย	2,000	ต้นต่อเดือน
3) จำหน่ายตามตลาดนัด เฉลี่ย	1,133	ต้นต่อเดือน
4) จำหน่ายงานเกษตรแฟร์ เฉลี่ย	666	ต้นต่อเดือน
รวม	10,799	ต้นต่อเดือน

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆ เพื่อไป

จำหน่าย ราคาดังนี้

- 1) ระยะไม้หวด ราคาเฉลี่ย 16.67 บาท/ต้น
- 2) ระยะไม้นิ้ว ราคาเฉลี่ย 141.67 บาท/ต้น
- 3) ระยะไม้รุ้น ราคาเฉลี่ย 200.00 บาท/ต้น
- 4) ระยะออกดอก ราคาเฉลี่ย 290.00 บาท/ต้น

ผู้ตอบแบบสอบถามอีกประมาณร้อยละ 50 ไม่ระบุราคาที่ต้องการซื้อเพราะต้องการดูฟอร์มดอกและต้น และประวัติพ่อแม่พันธุ์ก่อน

หากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีมาจำหน่าย มีผู้ตอบแบบสอบถามต้องการซื้อจากศูนย์ฯ ถึงร้อยละ 25.00 วิธีการรับสินค้าจากศูนย์ ส่วนใหญ่ส่งทางไปรษณีย์หรือรถทัวร์ และขอรับข่าวสารจากศูนย์ฯ ทางอินเทอร์เน็ตมากที่สุด

3. กลุ่มผู้ที่ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ฯ ในโครงการวิจัยการเพาะเมล็ดกล้วยไม้รองเท้านารีในสภาพปลอดเชื้อ

ผู้ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีภูมิลำเนาภาคกลาง วัตถุประสงค์ในการซื้อเพื่อปลูกเลี้ยงเป็นงานอดิเรกมากที่สุด รองลงมาคือปลูกเลี้ยงไว้ขาย และปลูกเลี้ยงเพื่อสะสม กล้วยไม้รองเท้านารีที่ซื้อมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ

- 1) กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ และกล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง
- 2) กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล
- 3) กล้วยไม้รองเท้านารีช่องอ่างทอง
- 4) กล้วยไม้รองเท้านารีขาวชุมพร
- 5) กล้วยไม้รองเท้านารีคางกบใต้
- 6) กล้วยไม้รองเท้านารีม่วงสงขลา

วิธีการจัดส่งกล้วยไม้ให้ลูกค้าทางไปรษณีย์ มากที่สุด รองลงมาคือมารับเองที่ศูนย์ฯ

1.1.4 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหมู่บ้านกล้วยไม้ไทย

1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหมู่บ้านกล้วยไม้ไทย

(1) สถานที่ตั้ง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหมู่บ้านกล้วยไม้ไทยตั้งอยู่ที่ ศาลาหมู่บ้าน บ้านควนตะเคียน หมู่ที่ 5 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รองลงมาทำอาชีพสวนปาล์ม น้ำมัน และไม้ผล ประธานกลุ่ม นางเพียร คงชูศรี บ้านเลขที่ 218 หมู่ที่ 5 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง รองประธานกลุ่ม นายนิคม คงชูศรี บ้านเลขที่ 218 หมู่ที่ 5 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง

(2) ความเป็นมาของวิสาหกิจชุมชนหมู่บ้านกล้วยไม้ไทย สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง เล็งเห็นว่าบ้านควนตะเคียนเป็นชุมชนที่มีความพร้อม มีความสามัคคีและเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง อีกทั้งเส้นทางเข้าหมู่บ้านมีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับมีทัศนียภาพที่สวยงาม สร้างความประทับใจ และชื่นชมของผู้สัญจรผ่านไปมา และศักยภาพของพื้นที่ที่สามารถดำเนินการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ได้ ในปี 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้พิจารณาคัดเลือกให้ หมู่ที่ 5 บ้านควนตะเคียนเป็นหมู่บ้านนำร่องแห่งแรกของภาคใต้ที่จะดำเนินการโครงการหมู่บ้านกล้วยไม้ไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่า และพันธุ์กล้วยไม้พื้นเมืองท้องถิ่น เพื่อเป็นอาชีพเสริมรายได้ให้แก่สมาชิก เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งจำหน่ายกล้วยไม้ตัดดอกหรือต้นกล้วยไม้ในอนาคต ตลอดจนสร้างจิตสำนึกให้สมาชิกรักษาป่าธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน โดยมีการอบรมให้ความรู้จัดทำแปลงสาธิต และศึกษาดูงาน และจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนเมื่อปี 2552

2) ผลการจัดสนทนากลุ่ม

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรจากสำนักงานเกษตรจังหวัด นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรจากสำนักงานเกษตรอำเภอวังวิเศษ และสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหมู่บ้านกล้วยไม้ไทย ได้ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มดังนี้

(1) จุดแข็ง

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหมู่บ้านกล้วยไม้ไทย มีความเข้มแข็งและมีความสามัคคีในการดำเนินกิจกรรม
- สมาชิกมีความรู้เกี่ยวกับการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้
- สมาชิกมีความตั้งใจเรียนรู้เพิ่มเติมเทคนิคต่างๆเกี่ยวกับการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้

- มีเงินทุนเพียงพอ

(2) จุดอ่อน

- กล้วยไม้ที่มียังไม่สามารถจำหน่ายได้ เนื่องจากมีต้นพันธุ์น้อย

(3) โอกาส

- มีทรัพยากรธรรมชาติควรแก่การอนุรักษ์
- สถานที่ตั้งของกลุ่ม อยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
- ถนนทางเข้าสถานที่ตั้งกลุ่มมีความสวยงามและเคยได้รับรางวัลถนน

สวยงามระดับประเทศ

(4) อุปสรรค

- ไม่มีรถประจำทางเข้าหมู่บ้าน ทำให้ไม่สะดวกต่อการเดินทาง

3) ความต้องการซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ฯ

สมาชิกในกลุ่มเห็นด้วยว่า หากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ผลิตกล้วยไม้รองเท้านารี พร้อมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีให้กลุ่ม แล้วกลุ่มมีความต้องการซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ฯ โดยให้กลุ่มได้จำหน่ายสินค้าก่อน และชำระค่าใช้จ่ายทุกไตรมาส แต่ความพร้อมว่าสามารถรับได้ก็ขึ้นต่อเดือนนั้น ทางกลุ่มยังไม่สามารถตอบได้ เพราะที่ผ่านมายังไม่เคยจำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี

1.1.5 สัมภาษณ์ นายเย็นลือชา วีระวัฒนเมธิน และ นายสมาน คิดประเสริฐ

นายเย็นลือชา วีระวัฒนเมธิน นักเพาะขยายพันธุ์กล้วยไม้แนวหน้าของเมืองไทย เป็นผู้ที่เพาะเลี้ยงกล้วยไม้มานานกว่า 40 ปี เจ้าของฟาร์มเย็นออร์คิด ตั้งอยู่ที่ หมู่ 2 ตำบลแหลมบัว อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีไว้ว่า ตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีในอนาคต จะแตกต่างจากตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีในอดีต กล่าวคือ ในอดีต ราคากล้วยไม้รองเท้านารีของไทย เช่น กล้วยไม้รองเท้านารีช่องอ่างทอง กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองปราจีน มีราคาสูง และมีประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน และเยอรมนี กว้านซื้อไปจำนวนมาก ประเทศเหล่านี้ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีจากไทยไปพัฒนาพันธุ์ ทำให้ระยะหลัง กล้วยไม้รองเท้านารีของไทยไม่สามารถจำหน่ายต่างประเทศได้ แต่ตลาดภายในประเทศยังขายได้ ถ้าราคาไม่แพง และผู้ผลิตต้องระวังตัวให้มาก อย่าผลิตมากเกินไป และต้องผลิตในเชิงพาณิชย์ ส่วนตลาดต่างประเทศ ในอนาคตถ้าราคาไม่แพง คาดว่ายังพอส่งตลาดต่างประเทศได้ แต่ต้องมีการพัฒนาคุณภาพของดอก

นายสมาน คิดประเสริฐ ผู้มีประสบการณ์ในการเพาะกล้วยไม้รองเท้านารีมานานกว่า 30 ปี เจ้าของสวนกล้วยไม้สมานออร์คิด ตั้งอยู่ที่ 196 หมู่ 2 ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีว่า ตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีในประเทศไทยที่มีจำหน่าย ส่วนใหญ่เป็นกล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง ซึ่งอาจผสมกับกล้วยไม้รองเท้านารีฝ้ายหอย หรือกล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองปราจีน ส่วนกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ชนิดที่พบในภาคใต้ มีจำหน่ายเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น

1.2 ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการด้านตลาด

1.2.1 ผลลัพท์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิจากผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มต่างๆ พบว่า ตลาดมีความต้องการกล้วยไม้รองเท้านารีชนิดที่พบทางภาคใต้ของประเทศไทยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

- 1) กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง
- 2) กล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล
- 3) กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่
- 4) กล้วยไม้รองเท้านารีช่องอ่างทอง
- 5) กล้วยไม้รองเท้านารีขาวชุมพร
- 6) กล้วยไม้รองเท้านารีคางกบใต้
- 7) กล้วยไม้รองเท้านารีม่วงสงขลา

มากไปน้อยดังนี้

ระยะกล้วยไม้รองเท้านารีที่ตลาดต้องการ เรียงตามลำดับความต้องการจาก

- 1) กล้วยไม้รองเท้านารีระยะออกดอก
- 2) กล้วยไม้รองเท้านารีระยะไม้ขาด
- 3) กล้วยไม้รองเท้านารีระยะไม้นี้ว
- 4) กล้วยไม้รองเท้านารีระยะไม้ร่น

1.2.2 ตลาดเป้าหมาย

ตลาดเป้าหมายกล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ฯ มี 4 กลุ่มคือ

- 1) สมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย
- 2) ผู้นำกล้วยไม้รองเท้านารี
- 3) กลุ่มผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ทั่วไป
- 4) กลุ่มชุมชนที่ต้องการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเพื่อเป็นสินค้าของชุมชน

1.2.3 ขนาดของตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีชนิดที่พบในภาคใต้ของไทย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ขนาดของตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีชนิดที่พบในภาคใต้ของไทย จากตลาดเป้าหมาย 2 ใน 4 กลุ่มข้างต้น เนื่องจากมีข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์จากผู้ตอบแบบสอบถามสมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย

(1) จากตารางที่ 4.2 มีผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเป็นงานอดิเรก และจำหน่ายร้อยละ 52.50

(2) จากตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยของกล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่ายได้ 503 ต้นต่อเดือน

(3) ปัจจุบันสมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทยมีสมาชิกทั้งหมด 227 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2555)

จำนวนสมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีที่ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเพื่อ
เป็นงานอดิเรกและจำหน่าย เท่ากับ $(227 \times 52.50) \div 100 = 119$ คน
ค่าเฉลี่ยของกล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่ายได้ทั้งหมด $= 119 \times 503$
 $= 59,857$ ต้น/เดือน

(4) จากตารางที่ 4.6 จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ร้อยละ 85.71
ค่าเฉลี่ยของกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่จำหน่ายได้ $= (85.71 \times 59,857) \div 100$
 $= 51,303$ ต้น/เดือน

(5) จากการสอบถามสมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย
พบว่ากล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่มีถิ่นกำเนิดในภาคใต้มีการจำหน่าย ประมาณร้อยละ 50 ส่วนที่
เหลือเป็นกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ของภาคอื่นและกล้วยไม้รองเท้านารีลูกผสมเหลือครึ่ง
ดังนั้นค่าเฉลี่ยของกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ของภาคใต้ที่จำหน่ายได้
 $(51,303 \times 50) \div 100 = 25,650$ ต้น/เดือน

2) วิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี

(1) จากตารางที่ 4.17 จำนวนกล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่าย $= 10,799$
ต้น/เดือน
(2) จากตารางที่ 4.14 กล้วยไม้พันธุ์แท้ที่จำหน่ายร้อยละ 50
(3) กล้วยไม้พันธุ์แท้ที่จำหน่ายได้ $= (10,799 \times 50) \div 100 = 5,400$ ต้น/เดือน
(4) จากการสอบถามผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี พบว่ากล้วยไม้
รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่มีถิ่นกำเนิดในภาคใต้มีการจำหน่าย ประมาณร้อยละ 50 ส่วนที่เหลือเป็นกล้วยไม้
รองเท้านารีพันธุ์แท้ของภาคอื่นและกล้วยไม้รองเท้านารีลูกผสมเหลือครึ่ง
ดังนั้นค่าเฉลี่ยของกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่มีถิ่นกำเนิดในภาคใต้ที่
จำหน่ายได้

$$(5,400 \times 50) \div 100 = 2,700 \text{ ต้น}$$

ดังนั้น

$$\begin{aligned} \text{ขนาดตลาดของกล้วยไม้รองเท้านารีทั้งหมด} &= 59,857 + 10,799 \\ &= 70,656 \text{ ต้น/เดือน} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ขนาดตลาดของกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้} &= 5,1303 + 5,400 \\ &= 56,703 \text{ ต้น/เดือน} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ขนาดตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ชนิดที่พบในภาคใต้} \\ &= 25,650 + 2,700 = 28,350 \text{ ต้น/เดือน} \end{aligned}$$

1.2.4 แนวโน้มของตลาด

การสอบถามผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในวงการกล้วยไม้มานานกว่า 40 ปี คือนายเย็นลิสา วีระวัฒนเมธิน ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มของตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีว่า ตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีในประเทศไทย ยังมีความต้องการแต่ราคาต้องไม่แพง ส่วนตลาดต่างประเทศต้องมีการพัฒนาคุณภาพของดอก

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีพบว่า ยังคงมีความต้องการกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ เช่น กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ กล้วยไม้รองเท้านารีช่องอ่างทอง กล้วยไม้รองเท้านารีม่วงสงขลา และกล้วยไม้รองเท้านารีขาวพังงา เนื่องจากกล้วยไม้ทั้ง 4 ชนิดนี้ เป็นกล้วยไม้ที่มีความงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

นอกจากนั้นยังมีกลุ่มชุมชนที่ต้องการกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ในภาคใต้ทุกชนิดเพื่อปลูกเลี้ยงให้เป็นเอกลักษณ์ และจำหน่าย เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหมู่บ้านกล้วยไม้ไทย อำเภอลำทับ จังหวัดตรัง มีความต้องการต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองตรัง กลุ่มชุมชนถ้ำภูผาเพชร อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีความต้องการต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีขาวสตูล เพื่อนำไปปลูกเลี้ยงให้ออกดอกและจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวถ้ำภูผาเพชร กลุ่มชุมชนบ้านควนดินดำ อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ ต้องการต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ เพื่อปลูกเลี้ยงเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว

1.2.5 ส่วนครองตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

การเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง)

หากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ชนิดที่พบในภาคใต้เพื่อจำหน่าย ประมาณการส่วนแบ่งตลาดจะเป็นดังนี้

1) สมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย จากตารางที่ 4.10 ต้องการซื้อจากศูนย์ร้อยละ 47.60

$$\text{ส่วนแบ่งตลาด} = (28,350 \times 47.60) \div 100 = 13,495 \text{ ต้น/เดือน}$$

2) ผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารีจากตารางที่ 4.19 ต้องการซื้อจากศูนย์ร้อยละ 25.00

$$\text{ส่วนแบ่งตลาด} = (2,700 \times 25.00) \div 100 = 675 \text{ ต้น/เดือน}$$

3) ผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ทั่วไป จากข้อมูลที่ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีของโครงการวิจัยฯ เฉลี่ย 400 ต้น/เดือน (เนื่องจากการจำหน่ายผลผลิตของโครงการในช่วงแรกระยะเวลา 8 เดือน)

4) กลุ่มชุมชนที่ต้องการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเพื่อเป็นสินค้าของชุมชน จากข้อมูลที่ชุมชนซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีของโครงการวิจัยฯ 2 ชุมชน จำนวน 2,000 ต้น/ปี เฉลี่ย 166 ต้น/เดือน

$$\text{ดังนั้นส่วนแบ่งการตลาดของศูนย์ฯ คือ } 1)+2)+3)+4 = 13,495+675+400+166 \\ = 14,736 \text{ ต้น/เดือน}$$

ตารางที่ 4.23 ส่วนแบ่งตลาดของต้นกล้วยไม้รองเท้านารีพันธุ์แท้ที่พบในภาคใต้ระยะต่างๆ

ระยะต้นกล้า	ค่าเฉลี่ยผู้ที่ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารี (ร้อยละ) ⁷⁾	ส่วนแบ่งตลาด (ต้น/เดือน)	ส่วนแบ่งตลาด (ต้น/ปี)
ระยะไม้ขวด	22.44	3,307	39,684
ระยะไม้นิ้ว	25.22	3,716	44,592
ระยะไม้ม้วน	26.51	3,907	46,884
ระยะไม้ออกดอก	25.83	3,806	45,672
รวม		14,736	176,832

หมายเหตุ ⁷⁾ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) ผู้ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีเป็นค่าเฉลี่ยที่ได้จาก

- 1) กล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆ ที่นิยมซื้อ ของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารีแห่งประเทศไทย (ตารางที่ 4.2 และตารางที่ 4.6)
- 2) กล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆ ที่นิยมซื้อ ของกลุ่มตัวอย่างผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี (ตารางที่ 4.14)
- 3) ค่าเฉลี่ยกล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆ ทั้ง 7 ชนิดของกลุ่มตัวอย่างผู้ซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีของโครงการวิจัยฯ (ตารางที่ 4.22)

จากตารางที่ 4.23 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ส่วนครองตลาดกล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ฯ เฉลี่ย 14,736 ต้น/เดือน หรือ 176,832 ต้น/ปี แบ่งเป็น ระยะไม้ขวด 39,684 ต้น/ปี ระยะไม้นิ้ว 44,592 ต้น/ปี ระยะไม้ม้วน 46,884 ต้น/ปี และระยะไม้ออกดอก 45,672 ต้น/ปี

1.2.6 ประมาณการยอดขายกล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ฯ

การประมาณการยอดขายกล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ฯ จะตั้งราคาขายเท่ากับราคาขายกล้วยไม้รองเท้านารีของโครงการวิจัยฯ ซึ่งยังคงต่ำกว่าราคาของผู้ซื้อกลุ่มต่างๆ ต้องการซื้อ

(ตารางที่ 4.5 4.9 และ 4.18) เนื่องจากได้คิดคำนวณต้นทุนการผลิตแล้ว ราคาขายที่กำหนดนี้สูงกว่าต้นทุนการผลิตพอสมควรและต้นทุนแม่พันธุ์ที่ศูนย์ฯมี เป็นต้นทุนแม่พันธุ์ของโครงการวิจัยฯ ที่สวนก. ส่งมอบให้กรมส่งเสริมการเกษตร

เนื่องจากห้องปฏิบัติการของศูนย์ฯ ผลิตพืชตามภารกิจของศูนย์ฯ คือ กล้วยปูลู่ และกล้วยไม้อื่นๆ จึงสามารถผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีได้เพียงร้อยละ 70 ของศักยภาพที่ศูนย์ฯ มี คือผลิตได้เพียง 70,800 ต้น/ปี หรือประมาณ 5,900 ต้น/เดือน

ตารางที่ 4.24 ประมาณการยอดขายกล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ฯ

ระยะต่างๆของกล้วยไม้ รองเท้านารี	ราคาขาย (บาท/ต้น)	ส่วนแบ่งตลาดตามศักยภาพการผลิตของศูนย์ฯ		
		(ต้น/เดือน)	(บาท/เดือน)	(บาท/ปี)
ระยะไม้ขวด	20	1,400	28,000	336,000
ระยะไม้นิ้ว	40	1,300	52,000	624,000
ระยะไม้รุ่น	80	1,200	96,000	1,152,000
ระยะไม้ออกดอก	150	2,000	300,000	3,600,000
รวม		5,900	476,000	5,712,000

จากตารางที่ 4.24 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ประมาณการยอดขายของศูนย์ฯ ตามศักยภาพการผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ฯ เท่ากับ 5,712,000 บาท/ปี แบ่งเป็น ประมาณการยอดขายระยะไม้ขวด 336,000 บาท/ปี ระยะไม้นิ้ว 624,000 บาท/ปี ระยะไม้รุ่น 1,152,000 บาท/ปี ระยะไม้ออกดอก 3,600,000 บาท/ปี

2. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้านเทคนิค

การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้านเทคนิคนี้ประกอบด้วยการศึกษา ที่ตั้งของโครงการ ระบบการผลิต กำลังการผลิต แผนการผลิตและประมาณการเงินลงทุนในโครงการ

2.1 ที่ตั้งโครงการ

เป็นข้อมูลที่ได้จากโครงการการเพาะเมล็ดกล้วยไม้รองเท้านารีในสภาพปลอดเชื้อ ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินงานที่ศูนย์ฯส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ดังนี้

2.1.1 โรงเรือนกล้วยไม้รองเท้านารี ประกอบด้วย

1) โรงเรือนแม่พันธุ์ปลอดโรค (nuclear house) มีพื้นที่ 240 ตารางเมตร เก็บแม่พันธุ์ได้ 3,500 ต้น ภายในโรงเรือนมีต้นแม่พันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารี ปัจจุบันมีต้นแม่พันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีที่มีถิ่นกำเนิดในภาคใต้จำนวน 200 ต้น

2) โรงเรือนอนุบาล 1 มีพื้นที่ 480 ตารางเมตร เป็นโรงเรือนสำหรับพืชขนาดเล็กที่เพิ่งออกจากขวดเพาะเลี้ยง ศักยภาพการผลิต 150,000 ต้น/รอบ

ภาพที่ 4.1 โรงเรือน

2.2.2 ห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ มีศักยภาพในการผลิตพืช 100,000 ต้น/ปี ประกอบด้วย

1) ห้องเก็บสารเคมี มีพื้นที่ 25 ตารางเมตร ใช้เก็บวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และสารเคมี ภายในห้องมีโต๊ะสำหรับวางเครื่องชั่ง 2 และ 4 ตำแหน่ง

2) ห้องตัดย้ายเนื้อเยื่อ มีพื้นที่ 25 ตารางเมตร ภายในห้องเป็นที่วางของตู้ตัดเนื้อเยื่อ 5 ตู้ พร้อมเก้าอี้และรถเข็นสำหรับวางอุปกรณ์ที่ใช้ประจำตู้ มีเครื่องปรับอากาศเพื่อควบคุมอุณหภูมิ 1 เครื่อง ด้านบนเพดานมีหลอด UV 2 หลอด เพื่อฆ่าเชื้อภายในห้อง

3) ห้องวางเลี้ยง มีพื้นที่ 75 ตารางเมตร ภายในห้องวางเครื่องเขย่าและชั้นวางเนื้อเยื่อมีหลอดไฟและTimer ติดตามชั้นวาง เพื่อควบคุมเวลาการให้แสง มีเครื่องปรับอากาศ 4 เครื่องเพื่อควบคุมอุณหภูมิห้องให้ได้ 24-26 องศาเซลเซียส

4) ห้องเตรียมอาหารสังเคราะห์ มีพื้นที่ 10 ตารางเมตร เป็นที่วางเตาแก๊ส ตู้เย็นและอ่างล้างอุปกรณ์ต่างๆ

ภาพที่ 4.2 กิจกรรมภายในห้องตัดย้ายเนื้อเยื่อ

ภาพที่ 4.3 ห้องวางเลี้ยง

2.1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ได้แก่

1) ที่ดิน ศูนย์ฯ มีพื้นที่ 280 ไร่ มีอ่างเก็บน้ำ เพื่อเก็บน้ำฝนไว้ใช้ได้ตลอดปี โรงเรือน ระบบปิด 5 โรงเรือน มีห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ที่มีเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ครบ และสามารถผลิตต้นกล้าได้ 100,000 ต้นต่อปี

2) แรงงาน ต้องอาศัยการฝึกฝน ระยะเวลาการฝึก 3-6 เดือน

3) วัสดุุดิบ คือ ต้นแม่พันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีทั้ง 7 ชนิด จำนวน 200 ต้น

4) ตลาด จากข้อมูลการวิเคราะห์ตลาด พบว่า กลุ่มที่มาซื้อกล้วยไม้รองเท้านารีจากศูนย์ฯ มี 4 ประเภทคือ กลุ่มสมาชิกชมรมกล้วยไม้รองเท้านารี กลุ่มผู้จำหน่ายกล้วยไม้รองเท้านารี กลุ่มลูกค้าทั่วไปที่สนใจปลูกเลี้ยงแต่ไม่เป็นสมาชิกของชมรม และกลุ่มชุมชนที่ต้องการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีเพื่อจำหน่ายเป็นสัญลักษณ์ของชุมชน

5) การขนส่ง จากแบบสอบถาม พบว่า ลูกค้าต้องการให้ศูนย์ฯ ส่งต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารี ให้โดยใช้บริการขนส่งทางไปรษณีย์มากที่สุด รองลงมาลูกค้าต้องการมารับเองที่ศูนย์ฯ

6) สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีระบบโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตไร้สาย

2.1.4 ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

1) กฎหมาย ห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของศูนย์ฯ เป็นห้องปฏิบัติการที่ได้ขึ้นทะเบียนสถานที่เพาะเลี้ยงพืชอนุรักษ์ และต้นแม่พันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีได้ขึ้นทะเบียนเป็นพืชอนุรักษ์ กับกรมวิชาการเกษตร ซึ่งต้นกล้าที่ผลิตได้สามารถจำหน่ายได้ทั้งในและต่างประเทศ

2) ภูมิอากาศ ศูนย์ฯมีโรงเรือนระบบปิดสามารถควบคุมสภาพอากาศให้เหมาะสมกับพืชได้ อีกทั้งต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีที่ผลิตได้เป็นกล้วยไม้รองเท้านารีที่กระจายพันธุ์ในเขตภาคใต้ของประเทศไทย

3) ทัศนคติของชุมชน เนื่องจากกล้วยไม้รองเท้านารีเป็นพืชอนุรักษ์บัญชี 1 ตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ หรืออนุสัญญาไซเตส (CITES) หากชาวบ้านลักลอบนำออกมาปลูกเลี้ยงหรือจำหน่าย จะถูกปรับ ดังนั้นชาวบ้านเห็นด้วยหากศูนย์ฯผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีขึ้นมาจำหน่าย เพราะชาวบ้านสามารถซื้อไปปลูกเลี้ยงหรือจำหน่ายได้โดยไม่ต้องเก็บจากป่า

2.2 ระบบการผลิต

ในการผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีโดยการเพาะเมล็ดในสภาพปลอดเชื้อ กรณีศึกษาของศูนย์ฯส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) นั้น ประกอบด้วยปัจจัยพื้นฐาน 3 ประการ คือ

2.2.1 ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย วัตถุดิบ แรงงาน และเงินทุน

1) วัตถุดิบ ประกอบด้วยฟักกล้วยไม้รองเท้านารีที่มีอายุฟักที่เหมาะสม (อายุ 5-6 เดือน) ซึ่งเป็นฟักกล้วยไม้รองเท้านารีที่ทางศูนย์ฯผสมเองในโรงเรือนกล้วยไม้ของศูนย์ฯ สารเคมีที่ใช้สำหรับผลิตอาหารสังเคราะห์ของเมล็ดกล้วยไม้รองเท้านารี ตั้งแต่เป็นเมล็ดจนเป็นต้นที่สมบูรณ์

2) แรงงาน สำหรับผลิตกล้วยไม้รองเท้านารี มี 6 คน คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จำนวน 5 คน และเจ้าหน้าที่โรงเรือนอนุบาล 1 คน

3) เงินลงทุน กรณีทรัพย์สินถาวร เป็นของศูนย์ฯส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แก่ ค่าสารเคมี ค่าแรงงานเป็นเงินงบประมาณประจำปี

2.2.2 กระบวนการผลิต ประกอบด้วย เทคโนโลยีการผลิต เครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต และกระบวนการผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารี

1) เทคโนโลยีการผลิต เนื่องจากการผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารี จากการเพาะเมล็ดกล้วยไม้ในสภาพปลอดเชื้อของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สวก. ได้จดสิทธิบัตรสูตรอาหารสังเคราะห์สำหรับกล้วยไม้โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อเดือน มีนาคม 2552 ได้ส่งมอบสิทธิบัตรนี้แก่กรมส่งเสริมการเกษตร เดือนพฤศจิกายน 2555

2) เครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต ในการผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารี โดยการเพาะเมล็ดในสภาพปลอดเชื้อ ใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ซึ่งเป็นสินทรัพย์ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 อุปกรณ์สำหรับการผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ฯ

ชื่อวัสดุอุปกรณ์	ราคาเฉลี่ย/ หน่วย (บาท)	ลักษณะการทำงาน	จำนวน	จำนวนเงิน (บาท)
1. เครื่องชั่งไฟฟ้า 4 ตำแหน่ง	40,000	ชั่งสารเคมี	1 เครื่อง	40,000
2. เครื่องชั่งไฟฟ้า 2 ตำแหน่ง	20,000	ชั่งสารเคมี	1 เครื่อง	20,000
3. ช้อนตักสารเคมี	15	ใช้ตักสารเคมี	6 อัน	90
4. ขวดแก้วปากกว้าง ขนาดเล็ก	20	ใช้ใส่สารเคมีที่นำไปชั่ง	6 อัน	120
5. บีกเกอร์ขนาด 1 ลิตร	150	ผสมสารเคมี	3 อัน	450
6. บีกเกอร์ขนาด 3 ลิตร	300	ผสมอาหารสังเคราะห์	1 อัน	300
7. หม้อต้มน้ำ ขนาดความจุ 10 ลิตร	500	ต้มอาหารสังเคราะห์	1 ใบ	500
8. ขวดสีชาความจุ 1 ลิตร พร้อมฝาปิด	150	ใส่สารเคมีที่ละลายน้ำแล้ว	5 ใบ	750
9. ph meter	25,000	วัดค่า ph ของอาหารสังเคราะห์	1 เครื่อง	25,000
10. บีกเกอร์พลาสติกทนร้อนแบบมี หูจับ	120	ใช้แบ่งอาหารสำหรับตวง ใส่ขวด	2 ใบ	240

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ชื่อวัสดุอุปกรณ์	ราคาเฉลี่ย/ หน่วย (บาท)	ลักษณะการทำงาน	จำนวน	จำนวนเงิน (บาท)
11. เตาแก๊ส	2,500	ใช้สำหรับต้มอาหาร สังเคราะห์ให้เดือด	1 ชุด	2,500
12. ขวดแก้วขนาด 10 ออนซ์พร้อมฝา	25	ใส่อาหารสังเคราะห์	100 ขวด	2,500
13. ขวดแก้วขนาด 20 ออนซ์พร้อมฝา	40	ใส่เมล็ดกล้วยไม้	50 ขวด	2,000
14. กระบอกตวง	350	ตวงสารเคมี	1	350
		กระบอก		
15. หม้อนึ่งความดันไอน้ำ	250,000	นึ่งฆ่าเชื้ออาหารสังเคราะห์	1 เครื่อง	250,000
16. เครื่องอบความร้อนแห้ง	150,000	สำหรับฆ่าเชื้อด้ามมีด คีมคีบ	1 เครื่อง	150,000
17. ด้ามมีดเบอร์ 3	140	ใช้ตัดเนื้อเยื่อ	10 อัน	1,400
18. คีมคีบปากแหลม ขนาด 6 นิ้ว	250	ใช้คีบชิ้นส่วนพืช	15 อัน	3,750
19. ตะเกียงแอลกอฮอล์	80	ใช้ฆ่าเชื้ออุปกรณ์	5 ตัว	400
20. ตู้ตัดเนื้อเยื่อ	30,000	ใช้ตัดเนื้อเยื่อ	5 ตู้	150,000
21. เครื่องปรับอากาศ	30,000	ควบคุมอุณหภูมิ	5 เครื่อง	150,000
22. ชั้นวางสเตลเลส	30,000	วางขวดเพาะต้นไม้อ	5 ชั้น	150,000
23. เครื่องเขย่า	40,000	เขย่าเมล็ดกล้วยไม้อ	1 เครื่อง	40,000
24. หลอดไฟ	30	ให้แสงต้นไม้อในขวด	50	1,500
		หลอด		
25. เทอร์โมมิเตอร์	250	วัดอุณหภูมิห้อง	3 อัน	750
26. กล้องจุลทรรศน์	150,000	ตรวจนับเมล็ดที่มีชีวิต	1 เครื่อง	150,000
27. รถเข็นสเตลเลสพร้อมโต๊ะ	5,000	วางอุปกรณ์ก่อนนำเข้าตู้	5 ชุด	25,000
28. แก้วมีฝาปิด	500	นั่งตัดเนื้อเยื่อ	5 ตัว	2,500
29. ถังพลาสติกมีก๊อกด้านล่าง จู 20 ลิตร	500	ใส่แอลกอฮอล์ 95%	1 ใบ	500
30. ขวดแก้ว พร้อมฝา จู 2 ลิตร	300	ใส่แอลกอฮอล์ 70%	1 ใบ	300
31. กระบอกตวง ขนาด 1 ลิตร	500	เตรียมแอลกอฮอล์ 70%	1 ใบ	500
32. Pasteur Pipettes	500	ดูดเมล็ดกล้วยไม้อ	1 กล่อง	500
33. จุกยาง	20	สวมบนpasteur pipettes	12 อัน	240
34. Timer	1,500	ควบคุมเวลาให้แสง	5 อัน	7,500
35. หลอด uv	1,000	ฆ่าเชื้อห้องตัดย้าย	2 หลอด	2,000

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ชื่อวัสดุอุปกรณ์	ราคาเฉลี่ย/ หน่วย (บาท)	ลักษณะการทำงาน	จำนวน	จำนวนเงิน (บาท)
36. ตู้เย็น	5,000	เก็บสารเคมีที่ละลายแล้ว	1 เครื่อง	5,000
37. ตระกร้าสแตนเลส	1,500	สำหรับใส่ขวดเพื่อนึ่ง ฆ่าเชื้อ	3 ใบ	4,500
รวม				1,191,140

3) กระบวนการผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารี

การผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารี มี 2 ขั้นตอนคือ

(1) ขั้นตอนการเตรียมอาหารสังเคราะห์ อาหารสังเคราะห์สำหรับ
กล้วยไม้รองเท้านารีมี 2 แบบ คือ

ก. อาหารสังเคราะห์แบบเหลว

ข. อาหารสังเคราะห์แบบแข็ง

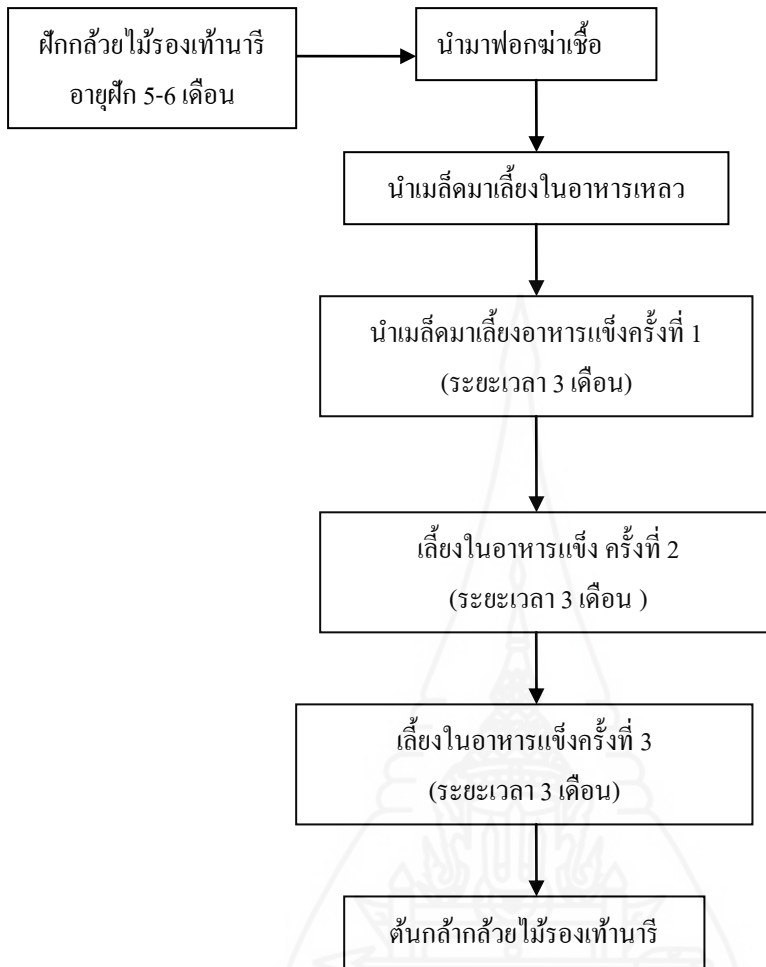
(2) ขั้นตอนการตัดย้ายชิ้นส่วนพืช ซึ่งเป็นขั้นตอนในการทำงานใน
ห้องปฏิบัติการ มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานดังภาพที่ 4.4

ก. ฝักกล้วยไม้รองเท้านารีอายุฝัก 5-6 เดือน

ข. นำมาฟอกฆ่าเชื้อฝักโดยการเผาไฟด้วยแอลกอฮอล์ 95% และ
ฟอกด้วยคลอโรกซ์ 20% นาน 20 นาที

ค. ผ่าฝักกล้วยไม้แล้วนำเมล็ดมาเลี้ยงในอาหารเหลว วางบนเครื่อง
เขย่าและไว้ในที่มืด ระยะเวลา 4-6 สัปดาห์

ง. นำเมล็ดมาเลี้ยงบนอาหารแข็ง และย้ายเลี้ยงทุก 2-3 เดือน จนได้
ต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีที่มีใบและรากแข็งแรง

ภาพที่ 4.4 ขั้นตอนการผลิตกล้วยไม้รองเท้านารี

2.2.3 ปัจจัยนำออก

ผลผลิตสุดท้ายของการเพาะเมล็ดกล้วยไม้รองเท้านารีคือ ต้นกล้วยไม้รองเท้านารีทั้ง 7 ชนิด ในระยะต่างๆ คือ

- 1) ระยะไม้ขวด
- 2) ระยะไม้นิ้ว
- 3) ระยะไม้รุ่น
- 4) ระยะไม้ออกดอก

2.3 กำลังการผลิต

กำลังการผลิตของห้องปฏิบัติการของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) ซึ่งมีกำลังการผลิตได้สูงสุด 100,000 ต้น/ปี แบ่งเป็นการผลิตพืชตามโครงการที่เป็นภารกิจของศูนย์ฯ ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ปริมาณการผลิตพืชของห้องปฏิบัติการของศูนย์ฯ

ชนิดพืช	จำนวน (ต้น/ปี)
กล้วย	20,000
ปาล์ม	5,000
กล้วยไม้ชนิดอื่นๆ	5,000
กล้วยไม้รองเท้านารี	70,000

จากตารางที่ 4.26 ศูนย์ผลิตต้นกล้า กล้วยและปาล์ม และกล้วยไม้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช 30,000 ต้น/ปี ที่เหลือผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีร้อยละ 70 หรือประมาณ 70,000 ต้น/ปี

2.4 แผนการผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีตลอดอายุโครงการ

การผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ฯ ผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีระยะไม่วอด ไม่นิ้ว ไม่วุ้นและไม้ออกดอก โดยในแต่ละปีสามารถผลิตทั้งหมด 5,900 ต้นต่อเดือน หรือ 70,800 ต้นต่อปี โดยแบ่งจำหน่ายเป็นไม่วอด ไม่นิ้ว ไม่วุ้น และไม้ออกดอก ตามความต้องการของผู้ซื้อ (ตารางที่ 4.23)

ศูนย์ฯ ผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีจากห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จำนวน 70,800 ต้นต่อปี ในปีที่ 1 แบ่งจำหน่ายเป็นไม่วอดร้อยละ 22.44 คิดเป็นจำนวน 15,887 ต้น ปีที่ 2 แบ่งจำหน่ายเป็นไม่นิ้ว ร้อยละ 25.22 คิดเป็นจำนวน 17,856 ต้น ปีที่ 3 แบ่งจำหน่ายเป็นไม่วุ้นร้อยละ 26.51 คิดเป็นจำนวน 18,769 ต้น ปีที่ 4 แบ่งจำหน่ายเป็นไม้ออกดอกร้อยละ 25.83 คิดเป็นจำนวน 18,288 ต้นต่อปี ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 แผนการผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ฯ

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10
จำนวนที่ผลิตทั้งหมด(ตัน)		70,800	70,800	70,800	70,800	70,800	70,800	70,800	70,800	70,800	70,800
ระยะไม้วาด		15,887	15,887	15,887	15,887	15,887	15,887	15,887	15,887	15,887	70,800
ระยะไม้นิ้ว			17,856	17,856	17,856	17,856	17,856	17,856	17,856	17,856	17,856
ระยะไม้อุ่น				18,769	18,769	18,769	18,769	18,769	18,769	18,769	18,769
ระยะไม้ออกดอก					18,288	18,288	18,288	18,288	18,288	18,288	18,288

หมายเหตุ

ราคาค้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารี

ระยะไม้วาด 20 บาท/ต้น

ระยะไม้นิ้ว 40 บาท/ต้น

ระยะไม้อุ่น 80 บาท/ต้น

ระยะไม้ออกดอก 150 บาท/ต้น

ในปีที่ 10 ผลิตและขายเป็นไม้วาดทั้งหมด เนื่องจากหมดอายุโครงการ

จากตารางที่ 4.27 สรุปแผนการผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ฯ ได้ดังนี้

ปีที่ 1 ผลิต 70,800 ต้น จำหน่ายเป็นไม้วาด 15,877 ต้น

ปีที่ 2 ผลิต 70,800 ต้น จำหน่ายเป็นไม้วาด 15,877 ต้น

ต้นกล้าของปีที่ 1 จำหน่ายเป็นไม้นิ้ว 17,856 ต้น

ปีที่ 3 ผลิต 70,800 ต้น จำหน่ายเป็นไม้วาด 15,877 ต้น

ต้นกล้าของปีที่ 2 จำหน่ายเป็นไม้นิ้ว 17,856 ต้น

ต้นกล้าของปีที่ 1 จำหน่ายเป็นไม้อุ่น 18,769 ต้น

ปีที่ 4 ผลิต 70,800 ต้น จำหน่ายเป็นไม้วาด 15,877 ต้น

ต้นกล้าของปีที่ 3 จำหน่ายเป็นไม้นิ้ว 17,856 ต้น

ต้นกล้าของปีที่ 2 จำหน่ายเป็นไม้อุ่น 18,769 ต้น

ต้นกล้าของปีที่ 1 จำหน่ายเป็นไม้ออกดอก 18,288 ต้น

ปีที่ 5 ผลิต 70,800 ต้น จำหน่ายเป็นไม้วาด 15,877 ต้น

ต้นกล้าของปีที่ 4 จำหน่ายเป็นไม้นิ้ว 17,856 ต้น

ต้นกล้าของปีที่ 3 จำหน่ายเป็นไม้อุ่น 18,769 ต้น

ต้นกล้าของปีที่ 2 จำหน่ายเป็นไม้ออกดอก 18,288 ต้น

- ปีที่ 6 ผลิต 70,800 ต้น จำหน่ายเป็นไม้ขวด 15,877 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 5 จำหน่ายเป็นไม้นิ้ว 17,856 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 4 จำหน่ายเป็นไม้รุ่น 18,769 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 3 จำหน่ายเป็นไม้ออกดอก 18,288 ต้น
- ปีที่ 7 ผลิต 70,800 ต้น จำหน่ายเป็นไม้ขวด 15,877 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 6 จำหน่ายเป็นไม้นิ้ว 17,856 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 5 จำหน่ายเป็นไม้รุ่น 18,769 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 4 จำหน่ายเป็นไม้ออกดอก 18,288 ต้น
- ปีที่ 8 ผลิต 70,800 ต้น จำหน่ายเป็นไม้ขวด 15,877 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 7 จำหน่ายเป็นไม้นิ้ว 17,856 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 6 จำหน่ายเป็นไม้รุ่น 18,769 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 5 จำหน่ายเป็นไม้ออกดอก 18,288 ต้น
- ปีที่ 9 ผลิต 70,800 ต้น จำหน่ายเป็นไม้ขวด 15,877 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 8 จำหน่ายเป็นไม้นิ้ว 17,856 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 7 จำหน่ายเป็นไม้รุ่น 18,769 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 6 จำหน่ายเป็นไม้ออกดอก 18,288 ต้น
- ปีที่ 10 ผลิต 70,800 ต้น จำหน่ายเป็นไม้ขวด 15,877 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 9 จำหน่ายเป็นไม้นิ้ว 17,856 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 8 จำหน่ายเป็นไม้รุ่น 18,769 ต้น
ต้นกล้าของปีที่ 7 จำหน่ายเป็นไม้ออกดอก 18,288 ต้น

2.5 ประมาณการเงินลงทุนในโครงการ

เงินลงทุนในโครงการประกอบด้วย

2.5.1 ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ดังนี้

- 1) อาคารห้องปฏิบัติการ 2,000,000 บาท ใช้สำหรับผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีร้อยละ 70 คิดเป็นเงิน 1,400,000 บาท
- 2) ค่าใช้จ่ายในการลงทุนโรงเรือนกล้วยไม้ จำนวน 3,095,114 บาท
- 3) ค่าวัสดุอุปกรณ์ทั้งหมด 1,191,140 บาท ใช้สำหรับผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีร้อยละ 70 คิดเป็นเงิน 833,798 บาท
- 4) ค่าต้นแม่พันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารี จำนวน 500,000 บาท

2.5.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการผลิตกล้วยไม้
รองเท้านารี ประมาณการค่าใช้จ่ายในการผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีในปีที่ 1 จำนวน 739,900 บาท
ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ประมาณการค่าใช้จ่ายในการผลิตกล้วยไม้รองเท้านารี

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท/ปี)	ค่าใช้จ่ายในการผลิต กล้วยไม้รองเท้านารี (บาท/ปี)
1. ค่าจ้างพนักงาน จำนวน 6 คนๆ ละ 8,000 บาท/เดือน	576,000	403,200
2. ค่าสารเคมี	87,000	60,900
3. ค่าวัสดุสิ้นเปลืองในห้องปฏิบัติการ	14,000	9,800
4. ค่าวัสดุสำหรับโรงเรือนอนุบาลและปลูกเลี้ยง กล้วยไม้ รองเท้านารี	84,000	58,800
5. ค่าซ่อมแซมและบำรุงครุภัณฑ์	56,000	39,200
6. ค่าสาธารณูปโภค เดือนละ 20,000 บาท	240,000	168,000
รวม	1,057,000	739,900

จากตารางที่ 4.28 ค่าใช้จ่ายในการผลิตพืชของห้องปฏิบัติการของศูนย์ฯ
เท่ากับ 1,057,000 บาท แต่ใช้ผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีร้อยละ 70 คิดเป็นเงิน 739,900 บาท

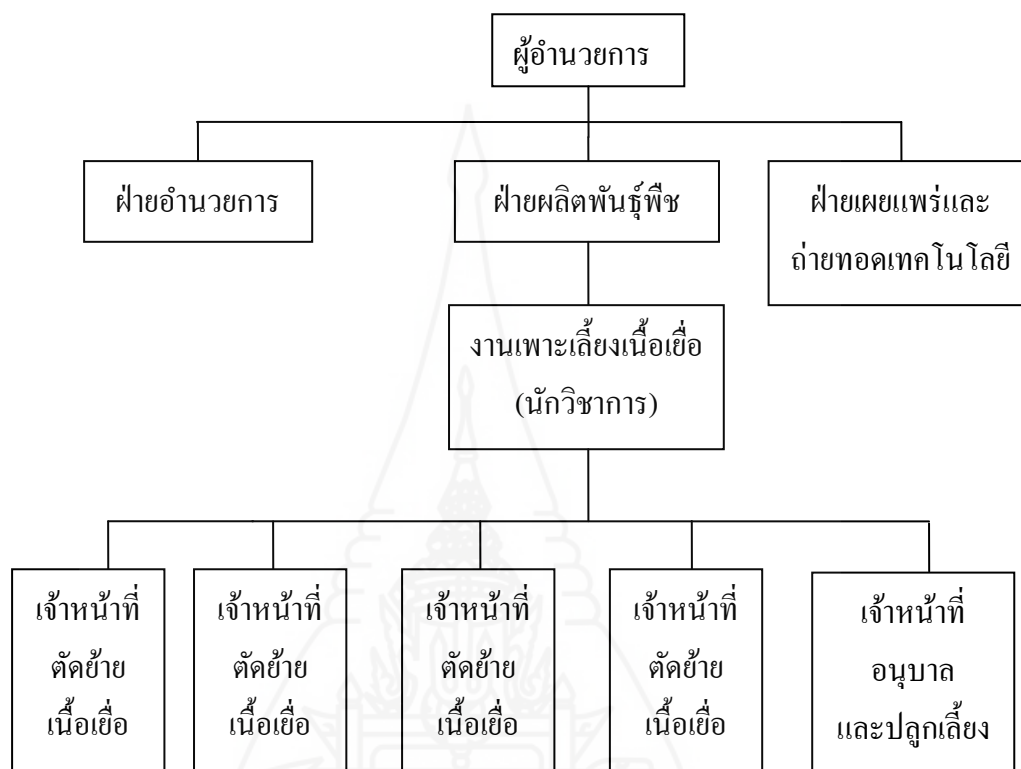
3. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้านการจัดการ

3.1 รูปแบบของหน่วยธุรกิจ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) สังกัด
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจหลักคือ
ผลิตปัจจัยการผลิตเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพแก่เกษตรกรและฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี
การเกษตรแก่เกษตรกร

3.2 รูปแบบโครงสร้างองค์กร

เป็นการจัดโครงสร้างองค์กรตามหน้าที่ ดังภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 โครงสร้างองค์กรของศูนย์ฯ

จากภาพที่ 4.5 โครงสร้างองค์กรของศูนย์ฯ นักวิชาการด้านเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจะดูแลการผลิตต้นกล้าเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติเนื่องจากภารกิจของศูนย์ฯ นอกจากการผลิตพันธุ์พืชแล้ว ยังมีการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่นักเรียนและเกษตรกร นักวิชาการด้านงานเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจะต้องเป็นผู้ไปถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อด้วย

เนื่องจากศูนย์ฯเป็นหน่วยงานของรัฐจึงต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมส่งเสริมการเกษตรว่าด้วยเงินรายได้จากการรับจ้างผลิตและจำหน่ายปัจจัยการเกษตรของศูนย์ฯปฏิบัติการพ.ศ.2554 เมื่อได้รับเงินรายได้จากการจำหน่ายปัจจัยการเกษตรให้นำส่งฝากคลังเป็นรายได้แผ่นดินร้อยละ 25 และนำส่งในส่วนที่หักเงินที่ได้รับเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานร้อยละ 75

3.3 บุคลากร

การวางแผนด้านบุคลากรเพื่อรองรับกับงาน โดยโครงการต้องจัดหาบุคลากรที่เหมาะสมสามารถกำหนดขอบเขตและหน้าที่ของแต่ละตำแหน่งงานได้ ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 การกำหนดขอบเขตและหน้าที่ของแต่ละตำแหน่งงาน

ตำแหน่ง	ขอบเขตและหน้าที่	คุณสมบัติ
เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	จัดเตรียมอาหารสังเคราะห์	จบการศึกษา ม. 6 หรือ ปวท.
	ตัดย้ายกล้วยไม้รองเท้านารี	สาขาที่เกี่ยวข้องกับพืช
	สรุปผลการทำงานประจำเดือน	รักความสะอาด มีความอดทน
เจ้าหน้าที่โรงเรือนอนุบาล	ดูแลต้นแม่พันธุ์ ต้นกล้า	จบการศึกษา ม.6 หรือ ปวท.
	กล้วยไม้รองเท้านารี	สาขาที่เกี่ยวข้องกับพืช
	สรุปผลการทำงานประจำเดือน	รักกล้วยไม้

ปัจจุบันศูนย์มี เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 1 คน และเจ้าหน้าที่โรงเรือนอนุบาล 1 คน ในปี 2554-2555 ผลิตต้นกล้ากล้วยไม้ และต้นกล้ากล้วยไม้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช จำนวน 30,000 ต้น หากผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีตามโครงการนี้ศูนย์ ต้องการบุคลากรเพิ่มอีก 4 คน ถ้ามีกำลังคนครบศูนย์สามารถผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีได้สูงสุด 70,800 ต้นต่อปี

ภารกิจของศูนย์นอกเหนือจากการผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีแล้ว ยังมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้รองเท้านารีและกล้วยไม้ชนิดอื่นให้ชุมชน เพื่อส่งเสริมการใช้กล้วยไม้ภายในประเทศอย่างแพร่หลายให้ประเทศไทยเป็น Land of Orchids ตามยุทธศาสตร์การแข่งขันกล้วยไม้ไทยในตลาดโลก พ.ศ. 2554-2559 ของคณะกรรมการกล้วยไม้แห่งชาติ

3.4 แผนการทำงาน

เจ้าหน้าที่ \ วัน	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์
คนที่ 1	งานA	งานB			
คนที่ 2	งานA	งานB			
คนที่ 3	งานA	งานB			
คนที่ 4	งานB				งานA
คนที่ 5	งานB				งานA
คนที่ 6	งานC				งานA

A = การเตรียมอาหารสังเคราะห์

B = คัดย้ายชิ้นส่วนพืช

C = ดูแลต้นพ่อแม่พันธุ์ และต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารี

ภาพที่ 4.6 แผนภูมิแกนต์แสดงภาระงานใน 1 สัปดาห์

จากภาพที่ 4.6 การทำงานในห้องปฏิบัติการ มี 2 ลักษณะงานคือ การเตรียมอาหารสังเคราะห์ และการคัดย้ายชิ้นส่วนพืช ซึ่งจะมีการแบ่งงานเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 3 คน เตรียมอาหารสังเคราะห์วันจันทร์ และวันศุกร์ กลุ่มละ 1 วัน ส่วนวันอื่นๆ ที่ไม่ได้เตรียมอาหารสังเคราะห์ จะทำงานตามหน้าที่ คือ เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการทำหน้าที่คัดย้ายเนื้อเชื้อ เจ้าหน้าที่ที่ดูแลโรงเรือนอนุบาลดูแลต้นแม่พันธุ์และต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารี

4. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้านการเงิน

การศึกษาความเป็นไปได้ทางการเงินเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินในด้านต่างๆ ซึ่งจะเป็นการประเมินรายได้และค่าใช้จ่าย ในการผลิตต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำมาวิเคราะห์ประมาณการกระแสเงินสดของโครงการ และคำนวณผลตอบแทนจากการดำเนินงาน โดยวิธีระยะเวลาดำเนินทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ดัชนีกำไร อัตราผลตอบแทนของโครงการ และการวิเคราะห์ความอ่อนไหวเพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการลงทุน

ในการวิเคราะห์ผลทางการเงิน ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ กรณีที่มีการลงทุน อาคาร
โรงเรียน ต้นพ่อแม่พันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารี และวัสดุอุปกรณ์สำหรับห้องปฏิบัติการ

4.1 ข้อกำหนดสำหรับการวิเคราะห์

- 4.1.1 อายุโครงการ 10 ปี โดยไม่มีการลงทุนเพิ่มระหว่างดำเนินการ
- 4.1.2 กำลังการผลิตของศูนย์ฯ ไม่เพิ่มขึ้นตลอดอายุของโครงการ
- 4.1.3 ราคาต้นกล้ากล้วยไม้รองเท้านารีที่จำหน่ายคงที่ตลอดอายุของโครงการ
- 4.1.4 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสารเคมีและวัสดุอุปกรณ์สิ้นเปลือง เพิ่มขึ้น

ร้อยละ 10 ต่อปี

- 4.1.5 ในการวิเคราะห์ไม่ได้คิดมูลค่าซากของสินทรัพย์ถาวร เมื่อหมดอายุโครงการ
- 4.1.5 อัตราคิดลด (discount rate) เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อขยายธุรกิจและ
เพิ่มศักยภาพการดำเนินงานของสถาบันอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.75 (ดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร)

4.1.6 การประเมินค่าโครงการลงทุน

- 1) ระยะเวลาคืนทุน (payback period :PB)
- 2) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (net present value: NPV)
- 3) ดัชนีกำไร (profitability index: PI)
- 4) อัตราผลตอบแทนของโครงการ (internal rate of return: IRR)

4.1.7 วิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ (sensitivity analysis)

- 1) ขอดขายลดลงร้อยละ 25
- 2) ขอดขายลดลงร้อยละ 50

4.2 การประเมินค่าโครงการลงทุน

ประมาณการยอดขาย ประมาณการกระแสเงินสด กระแสเงินสดสุทธิสะสมรายปี
และมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิรายปีของโครงการ ดังตารางที่ 4.30 – 4.34

ตารางที่ 4.30 ประมาณการยอดขายของโครงการ

รายการ	ราคาขาย (บาท/ตัน)	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10
ยอดขาย												
ระยะไม้ขาว	20	-	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740
ระยะไม้นี้ว	40	-	-	714,240	714,240	714,240	714,240	714,240	714,240	714,240	714,240	714,240
ระยะไม้รุ้น	80	-	-	-	1,501,520	1,501,520	1,501,520	1,501,520	1,501,520	1,501,520	1,501,520	1,501,520
ระยะไม้ดอกคอก	150	-	-	-		2,743,200	2,743,200	2,743,200	2,743,200	2,743,200	2,743,200	2,743,200
รวมยอดขาย			317,740	1,031,980	2,533,500	5,276,700	5,276,700	5,276,700	5,276,700	5,276,700	5,276,700	6,374,960

หมายเหตุ คำนวณจากตารางที่ 4.27 และราคาตันกลักกล้วยไม้รองเท้านารีระยะต่างๆ
 ในปีที่ 10 เป็นปีสุดท้ายของโครงการผลิตกล้วยไม้ที่ได้นำมาเป็น ไม้ขาวทั้งหมด

ตารางที่ 4.31 ประมาณการกระแสเงินสดของโครงการ

หน่วย: บาท

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10
ยอดขาย											
ระยะไม้ขาว	-	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740	317,740
ระยะไม้น้ำ	-	-	714,240	714,240	714,240	714,240	714,240	714,240	714,240	714,240	714,240
ระยะไม้รื้อ	-	-	-	1,501,520	1,501,520	1,501,520	1,501,520	1,501,520	1,501,520	1,501,520	1,501,520
ระยะไม้ดอก	-	-	-		2,743,200	2,743,200	2,743,200	2,743,200	2,743,200	2,743,200	2,743,200
รวมยอดขาย	-	317,740	1,031,980	2,533,500	5,276,700	5,276,700	5,276,700	5,276,700	5,276,700	5,276,700	6,374,960
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน											
ค่าวัสดุอุปกรณ์	833,798										
อาคารห้องปฏิบัติการ	1,400,000										
โรงเรือนกล้วยไม้	3,095,114										
ค่าต้นแม่พันธุ์	500,000										
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน	5,828,912										
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	-	739,900	813,890	895,279	984,807	1,083,288	1,191,617	1,310,778	1,441,856	1,586,042	1,744,646
รวมค่าใช้จ่าย	5,828,912	739,900	813,890	895,279	984,807	1,083,288	1,191,617	1,310,778	1,441,856	1,586,042	1,744,646
กระแสเงินสดสุทธิ	(5,828,912)	(422,160)	218,090	1,638,221	4,291,893	4,193,412	4,085,083	3,965,922	3,834,844	3,690,658	4,630,314

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายในการลงทุน = ค่าวัสดุอุปกรณ์ทั้งหมด 1,191,140 บาท ผลิตร่อนกล้วยไม้รองเท้านารี 70% คิดเป็นเงิน 833,798 บาท

อาคารห้องปฏิบัติการ 2,000,000 บาท ผลิตร่อนกล้วยไม้รองเท้านารี 70% คิดเป็นเงิน 1,400,000 บาท

ตารางที่ 4.32 กระแสเงินสดสุทธิสะสมรายปีของโครงการ

หน่วย: บาท										
รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10
กระแสเงินสดสุทธิ	(422,160)	218,090	1,638,221	4,291,893	4,193,412	4,085,083	3,965,922	3,834,844	3,690,658	4,630,314
กระแสเงินสดสุทธิสะสม	(422,160)	(204,070)	1,434,151	5,726,044	9,919,456	14,004,539	17,970,461	21,805,305	25,495,963	30,126,277

ตารางที่ 4.33 มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิรายปีของโครงการที่อัตราคิดลดร้อยละ 3.75

หน่วย: บาท											
รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
กระแสเงินสดสุทธิ (1)	(422,160)	218,090	1,638,221	4,291,893	4,193,412	4,085,083	3,965,922	3,834,844	3,690,658	4,630,314	
อัตราคิดลด ที่ 3.75% (2)	0.9639	0.9290	0.8954	0.8631	0.8319	0.8018	0.7728	0.7449	0.7179	0.6920	
(1) × (2)	(406,920)	202,606	1,466,863.1	3,704,332.8	3,488,499.4	3,275,419.5	3,064,864.5	2,856,575.3	2,649,523.4	3,204,177.3	23,505,941.3

ตารางที่ 4.34 มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิรายปี ของโครงการที่อัตราคิดลดร้อยละ 25 และร้อยละ 35

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	อัตราคิดลด 25%	มูลค่าปัจจุบัน	อัตราคิดลด 35%	มูลค่าปัจจุบัน
1.	422,160	0.8000	337,728	0.7407	312,693.9
2.	218,090	0.6400	139,577.6	0.5487	119,666
3.	1,638,221	0.5120	838,769.2	0.4064	665,773
4.	4,291,893	0.4096	1,757,959.4	0.3011	1,292,289
5.	4,193,412	0.3277	1,374,181.1	0.2230	935,130.9
6.	4,085,083	0.2621	1,070,700.3	0.1652	674,855.7
7.	3,965,922	0.2097	831,653.8	0.1223	485,032.3
8.	3,834,844	0.1678	643,486.8	0.0906	347,436.9
9.	3,690,658	0.1342	495,286.3	0.0671	247,643.2
10.	4,630,314	0.1074	497,295.7	0.0497	230,126.6
รวมมูลค่าปัจจุบันปีที่ 0-10			7,311,182.2		4,685,259.5
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			1,482,270.2		(1,143,652.5)

4.2.1 ระยะเวลาคืนทุน (PB)

เงินลงทุนทั้งหมด 5,828,912 บาท ระยะเวลาคืนทุน อยู่ระหว่างปีที่ 4 และปีที่ 5

$$PB = 4 \text{ ปี} + \left\{ \left[(5,828,912 - 5,726,044) \times 365 \right] \div 4,193,412 \right\} \text{วัน}$$

ระยะเวลาคืนทุนคือ 4 ปี 9 วัน

4.2.2 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)

$$NPV = 23,505,941.3 - 5,828,912 = 17,677,029.3$$

มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็นบวก แสดงว่าผลตอบแทนที่ได้จากโครงการมีค่ามากกว่าต้นทุน โครงการให้ผลคุ้มค่าลงทุน

4.2.3 ดัชนีกำไร (PI)

$$PI = 23,505,941.3 \div 5,828,912 = 4.03$$

ดัชนีกำไรมีค่ามากกว่า 1 โครงการนี้ควรลงทุน

4.2.4 อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR)

IRR = อัตราคิดลดตัวต่ำ + ผลต่างระหว่างอัตราคิดลดทั้งสอง $\times$ [NPVของอัตราคิดลดตัวต่ำ $\div$ (NPVของอัตราคิดลดตัวต่ำ - NPVของ อัตราคิดลดตัวสูง)]

$$\begin{aligned} \text{IRR} &= 25 + 10 \times [1,482,270.2 \div (1,482,270.2 - (-1,143,652.5))] \\ &= 30.64 \end{aligned}$$

อัตราผลตอบแทนของโครงการร้อยละ 30.64 ซึ่งมากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 3.75

สรุปผลการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนโดยตัวชี้วัดข้างต้นได้ค่าต่างๆ ดังนี้

- 1) ระยะเวลาคืนทุนของโครงการเท่ากับ 4 ปี 9 วัน
- 2) มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการเท่ากับ 17,677,029.3 บาท มีค่ามากกว่า 0
- 3) ดัชนีกำไรเท่ากับ 4.03 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1
- 4) อัตราผลตอบแทนของโครงการเท่ากับร้อยละ 30.64 ซึ่งสูงกว่าอัตรา

ดอกเบี้ยเงินกู้คือร้อยละ 3.75

จึงสรุปได้ว่า โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีเชิงการค้า กรณีของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) มีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

4.3 การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการการผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีเชิงการค้า กรณีศึกษาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) วิเคราะห์โดยการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่สำคัญ เมื่อตัวแปรอื่นๆ คงที่ ซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ดัชนีกำไร (PI) อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) โดยจะพิจารณาตัวแปรเพียง 1 ตัวคือ ยอดขายของโครงการ โดยกำหนดการเปลี่ยนแปลง 2 กรณี คือ

1. ยอดขายลดลงร้อยละ 25
2. ยอดขายลดลงร้อยละ 50

4.3.1 การประเมินค่าโครงการลงทุนเมื่อยอดขายลดลงร้อยละ 25

ประมาณการยอดขาย ประมาณการกระแสเงินสดของโครงการ กระแสเงินสดสุทธิสะสมรายปีของโครงการ และมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิรายปีของโครงการ ดังตารางที่ 4.35-4.39

ตารางที่ 4.36 ประมาณการกระแสเงินสดของโครงการเมื่อขยายผลลงร้อยละ 25

หน่วย : บาท											
รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10
ขยาย											
ระยะไม้ขาว	-	238,305	238,305	238,305	238,305	238,305	238,305	238,305	238,305	238,305	1,062,000
ระยะไม้นี้ว	-	-	535,680	535,680	535,680	535,680	535,680	535,680	535,680	535,680	535,680
ระยะไม้รุ่น	-	-	-	1,126,140	1,126,140	1,126,140	1,126,140	1,126,140	1,126,140	1,126,140	1,126,140
ระยะไม้ดอกออก	-	-	-		2,057,400	2,057,400	2,057,400	2,057,400	2,057,400	2,057,400	2,057,400
รวมขยาย		238,305	773,985	1,900,125	3,957,525	3,957,525	3,957,525	3,957,525	3,957,525	3,957,525	4,781,220
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน											
ค่าวัสดุอุปกรณ์	833,798										
อาคารห้องปฏิบัติการ	1,400,000										
โรงเรียนกล้วยไม้	3,095,114										
ค่าต้นแม่พันธุ์	500,000										
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน	5,828,912										
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		739,900	813,890	895,279	984,807	1,083,288	1,191,617	1,310,778	1,441,856	1,586,042	1,744,646
รวมค่าใช้จ่าย	5,828,912	739,900	813,890	895,279	984,807	1,083,288	1,191,617	1,310,778	1,441,856	1,586,042	1,744,646
กระแสเงินสดสุทธิ	(5,828,912)	(501,595)	(39,905)	1,004,846	2,972,718	2,874,237	2,765,908	2,646,747	2,515,669	2,371,483	3,036,574

ตารางที่ 4.37 กระแสเงินสดสุทธิสะสมรายปีของโครงการเมื่อยอดขายลดลงร้อยละ 25

หน่วย : บาท

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10
กระแสเงินสดสุทธิ	(501,595)	(39,905)	1,004,846	2,972,718	2,874,237	2,765,908	2,646,747	2,515,669	2,371,483	3,036,574
กระแสเงินสดสุทธิสะสม	(501,595)	(541,500)	463,346	3,436,064	6,310,301	9,076,209	11,722,956	14,238,625	16,610,108	19,646,682

ตารางที่ 4.38 มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิรายปีของโครงการเมื่อยอดขายลดลงร้อยละ 25 ที่อัตราคิดลดร้อยละ 3.75

หน่วย: บาท

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
กระแสเงินสดสุทธิ (1)	(501,595)	(39,905)	1,004,846	2,972,718	2,874,237	2,765,908	2,646,747	2,515,669	2,371,483	3,036,574	
อัตราคิดลด ที่ 3.75% (2)	0.9639	0.9290	0.8954	0.8631	0.8319	0.8018	0.7728	0.7449	0.7179	0.6920	
(1) × (2)	(483,487.4)	(37,071.7)	899,739.1	2,565,752.9	2,391,077.8	2,217,705	2,045,406.1	1,873,921.8	1,702,487.7	2,101,309.2	15,276,840.4

ตารางที่ 4.39 มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิรายปีของโครงการที่อัตราคิดลดร้อยละ 20 และร้อยละ 25 เมื่อขยายลดลงร้อยละ 25

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	อัตราคิดลด 20%	มูลค่าปัจจุบัน	อัตราคิดลด 25%	มูลค่าปัจจุบัน
1.	-501,595	0.8333	417,979.1	0.8000	401,276
2.	-39,905	0.6944	27,710	0.6400	25,539.2
3.	1,004,846	0.5787	581,504.4	0.5120	514,481.2
4.	2,972,718	0.4822	1,433,444.6	0.4096	1,217,625.3
5.	2,874,237	0.4019	1,155,155.8	0.3277	941,887.5
6.	2,765,908	0.3349	926,302.6	0.2621	724,944.5
7.	2,646,747	0.2791	738,707.1	0.2097	555,022.8
8.	2,515,669	0.2326	585,144.6	0.1678	422,129.3
9.	2,371,483	0.1938	459,593.4	0.1342	318,253
10.	3,036,574	0.1615	490,406.7	0.1074	4,593,656.1
รวมมูลค่าปัจจุบันปีที่ 1-10			5,924,570.1		4,593,656.4
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			95,658		(1,235,256)

1) ระยะเวลาคืนทุน (PB)

เงินลงทุนทั้งหมด 5,828,912 บาท ระยะเวลาคืนทุน อยู่ระหว่างปีที่ 4 และปีที่ 5

$$PB = 4 \text{ ปี} + \left\{ (5,828,912 - 3,436,064) \times 365 \right\} \div 2,874,237 \text{ วัน}$$

$$= 4 \text{ ปี } 303.87 \text{ วัน}$$

ระยะเวลาคืนทุนคือ 4 ปี 10 เดือน

2) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)

$$NPV = 15,276,840.4 - 5,828,912 = 9,447,928.40$$

มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็นบวก แสดงว่าผลตอบแทนที่ได้จากโครงการมีค่ามากกว่าต้นทุน โครงการให้ผลคุ้มค่าลงทุน

3) ดัชนีกำไร (PI)

$$PI = 15,276,840.4 \div 5,828,912 = 2.62$$

ดัชนีกำไรมีค่ามากกว่า 1 โครงการนี้ควรลงทุน

4) อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR)

IRR = อัตราคิดลดตัวต่ำ + ผลต่างระหว่างอัตราคิดลดทั้งสอง $\times$ [NPVของอัตราคิดลดตัวต่ำ ÷ (NPVของอัตราคิดลดตัวต่ำ - NPV ของอัตราคิดลดตัวสูง)]

$$\begin{aligned} \text{IRR} &= 20 + 5 \times [95,658 \div (95,658 - (-1,235,256))] \\ &= 20.36 \end{aligned}$$

อัตราผลตอบแทนของโครงการร้อยละ 20.36 ซึ่งมากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 3.75

สรุปผลการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนโดยตัวชี้วัดข้างต้นได้ค่าต่างๆ

ดังนี้

- 1) ระยะเวลาคืนทุนของโครงการเท่ากับ 4 ปี 10 เดือน
- 2) มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการเท่ากับ 9,447,928.40 บาท มีค่ามากกว่า 0
- 3) ดัชนีกำไรเท่ากับ 2.62 ซึ่งมีความมากกว่า 1
- 4) อัตราผลตอบแทนของโครงการเท่ากับร้อยละ 20.36 ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้คือร้อยละ 3.75

ดอกเบี้ยเงินกู้คือร้อยละ 3.75

จึงสรุปได้ว่า เมื่อขยายลดลงร้อยละ 25 โครงการลงทุนผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีเชิงการค้า กรณีของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) มีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

4.3.2 การประเมินค่าโครงการลงทุนเมื่อขยายลดลงร้อยละ 50

ประมาณการขยายประมาณการกระแสเงินสดของโครงการ กระแสเงินสดสุทธิสะสมรายปีของโครงการ และมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิรายปีของโครงการ ดังตารางที่ 4.40-4.44

ตารางที่ 4.41 ประมาณการกระแสเงินสดของโครงการเมื่อขยายผลลงร้อยละ 50

หน่วย : บาท											
รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10
ยอดขาย											
ระยะไม้ขาว	-	158,870	158,870	158,870	158,870	158,870	158,870	158,870	158,870	158,870	708,000
ระยะไม้น้ำ	-	-	357,120	357,120	357,120	357,120	357,120	357,120	357,120	357,120	357,120
ระยะไม้รุ่น	-	-	-	750,760	750,760	750,760	750,760	750,760	750,760	750,760	750,760
ระยะไม้ดอกออก	-	-	-	-	1,371,600	1,371,600	1,371,600	1,371,600	1,371,600	1,371,600	1,371,600
รวมยอดขาย		158,870	515,990	1,266,750	2,638,350	2,638,350	2,638,350	2,638,350	2,638,350	2,638,350	3,187,480
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน											
ค่าวัสดุอุปกรณ์	833,798										
อาคารห้องปฏิบัติการ	1,400,000										
โรงเรียนกล้วยไม้	3,095,114										
ค่าต้นแม่พันธุ์	500,000										
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน	5,828,912										
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		739,900	813,890	895,279	984,807	1,083,288	1,191,617	1,310,778	1,441,856	1,586,042	1,744,646
รวมค่าใช้จ่าย	5,828,912	739,900	813,890	895,279	984,807	1,083,288	1,191,617	1,310,778	1,441,856	1,586,042	1,744,646
กระแสเงินสดสุทธิ	(5,828,912)	(581,030)	(297,900)	371,471	1,653,543	1,555,062	1,446,733	1,327,572	1,196,494	1,052,308	1,442,834

ตารางที่ 4.42 กระแสเงินสดสุทธิสะสมรายปีของโครงการเมื่อขยายลดลงร้อยละ 50

หน่วย : บาท

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10
กระแสเงินสดสุทธิ	(581,030)	(297,900)	371,471	1,653,543	1,555,062	1,446,733	1,327,572	1,196,494	1,052,308	1,442,834
กระแสเงินสดสุทธิสะสม	(581,030)	(878,930)	(507,459)	1,146,084	2,701,146	4,147,879	5,475,451	6,671,945	7,724,253	9,167,087

ตารางที่ 4.43 มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิรายปีของโครงการเมื่อขยายลดลงร้อยละ 50 ที่อัตราคิดลดร้อยละ 3.75

หน่วย: บาท

รายการ	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6	ปีที่ 7	ปีที่ 8	ปีที่ 9	ปีที่ 10	รวม
กระแสเงินสดสุทธิ (1)	(581,030)	(297,900)	371,471	1,653,543	1,555,062	1,446,733	1,327,572	1,196,494	1,052,308	1,442,834	
อัตราคิดลด ที่ 3.75% (2)	0.9639	0.9290	0.8954	0.8631	0.8319	0.8018	0.7728	0.7449	0.7179	0.6920	
(1) × (2)	(560,054.8)	(276,749.1)	332,615.1	1,427,172.9	1,293,656.1	1,159,990.5	1,025,947.6	891,268.4	755,451.9	998,441.1	7,047,739.8

ตารางที่ 4.44 มูลค่าปัจจุบันของโครงการที่อัตราคิดลดร้อยละ 5 และร้อยละ 10 เมื่อยอดขายลดลง ร้อยละ 50

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	อัตราคิดลด 5%	มูลค่าปัจจุบัน	อัตราคิดลด 10%	มูลค่าปัจจุบัน
1.	-581,030	0.9524	-553,372.9	0.9090	-528,156.3
2.	- 297,900	0.9070	-270,195.3	0.8264	-246,184.6
3.	371,471	0.8638	320,876.6	0.7513	279,086.2
4.	1,653,543	0.8227	1,360,369.8	0.6830	1,129,369.9
5.	1,555,062	0.7835	1,218,391.1	0.6209	965,538
6.	1,446,733	0.7462	1,079,552.2	0.5645	816,680.8
7.	1,327,572	0.7107	943,505.4	0.5132	681,310
8.	1,196,494	0.6768	809,787.1	0.4665	558,164.5
9.	1,052,308	0.6446	678,317.7	0.4241	446,283.8
10.	1,442,834	0.6139	885,755.8	0.3855	556,212.5
รวมมูลค่าปัจจุบันปีที่ 1-10			6,472,987.5		4,658,304.7
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			644,076		(1,170,607)

1) ระยะเวลาคืนทุน (PB)

เงินลงทุนทั้งหมด 5,828,912 บาท ระยะเวลาคืนทุน อยู่ระหว่างปีที่ 7 และปีที่ 8

$$PB = 7 \text{ ปี} + \left\{ [(5,828,912 - 5,475,451) \times 365] \div 1,196,494 \right\} \text{ วัน}$$

$$= 7 \text{ ปี } 107.83 \text{ วัน}$$

ระยะเวลาคืนทุนคือ 7 ปี 3 เดือน 18 วัน

2) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)

$$NPV = 7,047,739.8 - 5,828,912 = 1,218,827.8$$

มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็นบวก แสดงว่าผลตอบแทนที่ได้จากโครงการมีค่ามากกว่าต้นทุน โครงการให้ผลคุ้มค่าลงทุน

3) ดัชนีกำไร (PI)

$$PI = 7,047,739.8 \div 5,828,912 = 1.21$$

ดัชนีกำไรมีค่ามากกว่า 1 โครงการนี้มีกำไร

4) อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR)

$$IRR = \text{อัตราคิดลดตัวต่ำ} + \text{ผลต่างระหว่างอัตราคิดลดทั้งสอง} \times [\text{NPVของอัตราคิดลดตัวต่ำ} \div (\text{NPVของอัตราคิดลดตัวต่ำ} - \text{NPVของอัตราคิดลดตัวสูง})]$$

$$IRR = 5 + 5 \times [644,076 \div (644,076 - (-1,170,607))] \\ = 6.77$$

อัตราผลตอบแทนของโครงการร้อยละ 6.77 ซึ่งมากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 3.75

สรุปผลการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนโดยตัวชี้วัดข้างต้นได้ค่าต่างๆ

ดังนี้

- 1) ระยะเวลาคืนทุนของโครงการเท่ากับ 7 ปี 3 เดือน 18 วัน
- 2) มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการเท่ากับ 1,218,827.8 บาท มีค่า

มากกว่า 0

- 3) ดัชนีกำไรเท่ากับ 1.21 ซึ่งมากกว่า 1
- 4) อัตราผลตอบแทนของโครงการเท่ากับร้อยละ 6.77 ซึ่งสูงกว่าอัตรา

ดอกเบี้ยเงินกู้คือร้อยละ 3.75

จึงสรุปได้ว่า เมื่อขอยกขายลดลงร้อยละ 50 โครงการลงทุนผลิตกล้วยไม้รองเท้านารีเชิงการค้า กรณีของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดตรัง (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) มีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

สรุปผลการวิเคราะห์โครงการด้านการเงิน

ตารางที่ 4.45 ผลการวิเคราะห์โครงการด้านการเงิน

หลักเกณฑ์	PB	NPV	PI	IRR
ขอขยายตามการประมาณการ	4 ปี 9 วัน	17,677,029.3	4.03	30.64%
ขอขยายลดลงร้อยละ 25	4 ปี 10 เดือน	9,447,928.4	2.62	20.36%
ขอขยายลดลงร้อยละ 50	7 ปี 3 เดือน 18 วัน	1,218,827.8	1.21	6.77%

จากผลการวิเคราะห์โครงการด้านการเงิน พบว่า โครงการมีระยะเวลาคืนทุน 4 ปี 9 วัน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เป็นบวก ดัชนีกำไร (PI) มีค่ามากกว่า 1 อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) มากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้คือร้อยละ 3.75 จึงเป็นโครงการที่น่าลงทุน

เมื่อวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการโดยกำหนดให้ขอขยายลดลงร้อยละ 25 พบว่า ระยะเวลาคืนทุนคือ 4 ปี 10 เดือน มูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก ดัชนีกำไรมากกว่า 1 อัตราผลตอบแทนโครงการมากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ โครงการนี้มีความเป็นไปได้ในการลงทุน

เมื่อวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการโดยกำหนดให้ขอขยายลดลงร้อยละ 50 พบว่า ระยะเวลาคืนทุนคือ 7 ปี 3 เดือน 18 วัน มูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก ดัชนีกำไรมากกว่า 1 อัตราผลตอบแทนโครงการมากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ โครงการนี้มีความเป็นไปได้ในการลงทุน

